

Prelatui Jonui Balkūnui Katalikų Karo Veteranų Queens postas nutarė įteikti didžiausią pagarbos ženklą "Celtic Cross" — už labai sėkmingą veiklą keltant uolumą bei pasiaukojimą "Dieviui, Tėvynei ir šeimai". Garbės ženklas bus įteiktas rugpiūčio 28 Waldorf Astoria konvencijos metu. Prel. J. Balkūnas išbuvo 25 metus Queens posto kapelionu.

Šv. Antano parapija Detroite minėjo auksinę sukaktį

Detroit, Mich. — Birželio 13 Šv. Antano parapija iškilmingai minėjo auksinę sukaktį.

Bažnyčioje vyskupas Vincencas Brizgys atliko iškilmingas mišias, asistuojant kitiems kunigams. Prieš mišias ir per mišias vysk. Brizgys pasakė pritaikytus pamokslus. Per mišias muzikai Pranui Zaranikai vadovaujant, skambėjo lietuviškos giesmės.

Po pamaldų Lietuvos Vyčių namuose įvyko sukaktuvinis banketas, kurio metu pasakyta daug kalbų, pareikšta sveikinimų ir linkėjimų. Programos vadovu buvo Vladas Selenis. Prano Zaranikos dėka, programa pajavairinta lietuviškais dainomis.

Dalyviai buvo patenkinti skaniais valgiais ir programa.

Sukakties proga išleista knyga, kurioje telpa parapijos istorija; daug nuotraukų. Leidinį redagavo Stasys Garliauskas. Tą leidinį galima įsigyti parapijos kioske pas Vytautą Čižauską.

★

Antanas ir Ona Ruzgial, LRKSA 265 kp. nariai išvyko apsigyventi pas sūnų į Anaheim, Calif. Ten persikels į Susiv. 42 kp., Los Angeles, Ruzgiai buvo geri Šv. Antano parapijos rėmėjai. Laimingo gyvenimo saulėtame krašte!

265 kp. sekretorius

Didžioji spauda apie pavergimą

"New York Times" dienraštis birželio 21 d. įdėjo vedamąjį "Baltijos kraštų pavergimas". Tai jau antras balsas penkių dienų tarpe, nes kitas žymiausias šio miesto laikraštis, "Daily News", vedamąjį Lietuvai buvo paskyręs birželio 16. "N. Y. Times" priminė 1941 m. okupaciją, rusų ultimatumą, buvusius "laisvus rinkimus", ir toliau nurodė, jog nuo agresijos įvykdymo dienos subreado nauja karta ir Baltijos valstybės dar nepripažįstama nepriklausomybė. Maskva tebevykdo atakų Baltijos kraštų rusinimo vyksmą, siekia įbrukti rusų kalbos bei rusų kultūros vyravimą.

Laikraštis baigė žodžiais: "Ir vis dėlto tebėra įrodymų, net ir tų kraštų Maskvos gauleteerų skunduose, jog trims dešimtmečiams nuo Stalino gėdingo, brutalaus pavergimo praslinkus, laisvės troškimas Baltijos kraštuose ir šiandien tebėra gyvas".

(Ela)

Sveikinam Lietuvos Vyčių 58-ji metinį Seimą įvykstantį š. m. rugpiūčio 26-29 d.d., Kennepunkport, Me. Geriausių sekmių!

MSGR. AUDRYS BAKČIS PAAUKŠTINTAS

Msgr. Audrys Bačkis, iki šiol ejęs pirmojo Nunciatūros sekretoriaus pareigas, nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos yra pakeltas į Nunciatūros Patarėjo (Auditeur) rangą.

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 12 dienos jis pavaduoja Apaštališkąjį Delegatą Lagos, Nigerijoje, išvykusį atostogų.

Leipcige, R. Vokietijoje atidarytoje tarptautinėje meninės fotografijos parodoje, kuri keliaus ir po kitus miestus, kraštus, dalyvauja 26 kraštų foto meistrai, atsuntę 35,000 fotografijų. Du aukso medalius laimėjo du lietuviai foto menininkai, vilniečiai M. Baranauskas ir A. Sutkus. Parodoje eksponuojama dvylikos lietuvių fotografų darbai.

1971 m. birželio 13 d. p. p. Kajeckai dalyvavo National Shrine of the Immaculate Conception (kur yra ir Siluvos Šv. Marijos koplyčia) pamaldose, kurias rengė The Joint Baltic American Committee paminėti 1941 m. baltiečių deportacijas.

Metinis Liet. Kunigų Vienybės seimas įvyks rugpiūčio 25-26 dienomis, Marianapoly, Thompson, Conn. Darbotvarkę valdybos narių pranešimai, paskaitos, diskusijos, rinkimas naujos valdybos.

Į TALKĄ LRKSA SUKAKTUVINIO NAUJŲ NARIŲ VAJAUS PASISEKIMUI

Už Įrašytus narius išmokami reguliarus komisai ir skiriamos specialios piniginės dovanos

LRKSA 85 metų sukakties naujų narių vajuus prasidėjo šių metų birželio 15, baigsis sukakties dieną — lapkričio 22, 1971.

Už vajuus metu įrašytus naujus narius išmokami aukšti reguliarūs komisai ir skiriamos piniginės dovanos, kurios bus išmokėtos vaju užsibaigus. Juo daugiau bet kuris organizatorius įrašys narių tuo gaus didesnę piniginę dovaną.

Nuo vajuus pradžios iki rugpiūčio 10 dar nedaugiausia organizatorių įsijungė įrašymo darban; taigi įrašyti daviniai kol kas nedidžiausi. Tadgi laik visiems organizacijos bičiuliams, veikėjams, kuopų viršininkams ir eiliniams nariams pasijudint darban. Nėra skirtumo kas įrašys naujo biznio — visi gaus priklausomus komisus ir turės galimybę laimėti specialias dovanas.

Kadangi šis vajuus labai svarbus, tai jo planas vėl dedamas ištaisai šio numerio puslapy trečiam. Pasigilinę į plano taisykles ir aiškinius pastebėjimus, kokios galimybės yra laimėti komisus ir specialias pinigines dovanas.

Mūsų Susivienijimas yra modernus ir pažangus.

Mūsų Susivienijimas yra tiek modernus ir pažangus, kaip ir pačios žymiausios šios šalies ir Kanadoj gyvuojančios fateralinės organizacijos. Mūsų Susivienijimas turi prieinamus planus pilnamečiams ir jaunamečiams. Įstojimo mokesčio dabar nėra. Naują nariį įregistravus centro įstaigoje ir priėmus pirmuosius mokesčius jis laikomas pilnateisiu nariu ir jei ištikty mirties nelaimė jo pilna apdrauda išmokama paskirtam pašalpgaviui arba pašalpgaviams.

Susivienijimas turi sertifikatus apmokamus iki 85 metų amžiaus; taupymo sertifikatus, mokesčius mokant iki 65 metų amžiaus; 20 metų taupymo apdraudą; ir 20 metų mokėjimo apdraudą. Daugelis imančių apdraudą nori patys atsitiinti beneficijas. Tokie patartina pasirinkti 20 metų taupymo

(endowment) planą, nes po 20 metų mokesčių mokėjimo gali pats narys atsitiinti visą apdraudos sumą. Tokiū apdraudą tėvai ir globėjai turėtų imti jaunamečiams, nes po 20 metų jie atsitiintų pilną apdraudos sumą ir ją galėtų panaudoti aukštesnio mokslo siekimui. Suprantama, minėto plano mokesčiai yra kiek aukštesni už kitų planų apdraudas.

Taipgi įsidėmėtina, kad dabartiniai sertifikatai po 2 metų mokesčių mokėjimo įgyja atsiskaitymo grynais vertes, apmokėtos apdraudos vertes ir pratesto termino vertes. Betgi tokius pasirinkimus patartina daryti tikrai ištikus kokiai piniginiū krizei ir neišgalint toliau mokėti priklausomų mokesčių už apdraudą.

Mūsų Susivienijimas taipgi turi priedines beneficijas, būtent, dvigubos protekcijos, dvigubo atlyginimo ir paluosavimo nuo mokesčių mokėjimo.

Nusipelnęs kuo didžiausio pasisekimo

Per 85 metus mūsų Susivienijimas yra išmokėjęs virš aštuonių milijonų dolerių savo nariams ir jų pašalpgaviams po mirtinių ir pašalpų pavidale. Jis visais laikais yra nuosirdžiai rėmęs mūsų tautos aktualius reikalus aukomis ir darbais. Tą patį daro ir dabar.

Apdrauda yra įdomus biznis. Kai kurie nariai suspėja įmokėti Mūsų Susivienijimo išdan mažas sumas, betgi ištikus mirties arba ligų nelaimėms jiems paties arba jų pašalpgaviams išmokamos didelės sumos.

Kad geriau pavaizduoti iš Susivienijimo centro išplaukiančias sumas gyvų narių, mirusių narių našlėms, vaikams ir kitiems artimesiems, čia paduodame šių metų atskirų mėnesių beneficijų išmokėjimus: sausio mėnesį mirimų, pribrendusių certifikatų (20 metų taupymo planu), atsiskaitant grynais ir pašalpgomis išmokėta 25,453, 55 dol.; vasario mėn. — 16, 758,75dol.; kovo mėn. — 29, 798.12 dol.; gegužio mėn. —

16,751.60; birželio mėn. — 13, 614.95 dol. Prie šių beneficijų išmokėjimų nepriskaitytos įvairios kitos išlaidos surištos su organizacijos reikalų vedimu, algos ir t.p.

Pažymėtina, kad beneficijų išmokėjimai žymiai didesni rudenis ir žiemos mėnesiais, negu pavasario ir vasaros.

Lietuviai lietuvių! Sekime kitų pažangių tautų pavyzdžiu — vienykimės į vieną bendrą, bet pajėgią apdraudos organizaciją. Susivienijimas turėdamas didesnę narystę sėkmingai atliks savo įsipareigojimus išmokėti nariams ir jų pašalpgaviams priklausomas beneficijas, taipgi bus pajėgus daug stipriau paremti mūsų visuomenės ir tautos gyvybinius reikalus.

Vykdomė sukaktuvinį vaju paminėti garbingą Susivienijimo 85 metų sukaktį. Dabar geriausia proga Susivienijimo bičiuliams pasidarbuoti narystės padidinimui.

Mielos tautietės ir tautiečiai, kurie dar nepriklausote, be atidėliojimų drauskitės Katalikų Susivienijime.

Prezidentas Nixon pasirašė 26-ji amendmentą

Washingtonas — Liepos 5 prezidentas Nixon pasirašė Kongreso priimtą 26-ji konstitucinį priedą suteikiantį teisę 18 metų sulaukusiems amerikiečiams balsuoti visuose rinkimuose.

Prezidentas istorinį dokumentą pasirašė Baltuose Rūmuose vartodamas stulą, kurį kitados vartojo Thomas Jefferson — vienas iš nepriklausomybės deklaracijos autorių, laisvės kovotojas, 3-sis šios šalies prezidentas.

Pasirašymo proga prez. Nixonas pasakė patriotinę kalbą, pareikšdamas vilčių, kad "jaunieji balsuotojai atgaivins 1776 m. dvasią." Dokumentą taipgi pasirašė Generalinės Tarnybos administratorius Robert Kunzig ir dainininkų rinktinės "Young Americans" trys atstovai.

Grupelį sugiedojus "Battle Hymn of the Republic", prezidentas pakvietė visus dalyvius vaišėms.

Toronto, Kanada. — Š. m. birželio 17-20 dienomis Toronte įvyko pirmasis laisvojo pasaulio slovakų kongresas. Iš 17 kraštų dalyvavo apie du tukstančiai atstovų ir svečių. Ir savo parengimais — banketu, meno ir spaudos parodomis buvo didingas. Didžioji spauda plačiai rašė apie kongresą ir parengimus.

Tautinė Saugos Taryba paskelbė, kad minint JAV nepriklausomybės šventę trijų dienų laikotarpy automobilių nelaimėse žuvo rekordinis skaičius žmonių, būtent, 638 asmenys.

Buvęs ilgametis Balfo pirmininkas prel. dr. J. B. Končius ketina pastoviai apsigyventi Romoje, Italijoje.

Susivienijimo sukaktuvinio vajuus daviniai

Nuo birželio 15 iki liepos 10 Susiv. centro įstaiga įregistravo šiuos naujus narius:

1 kp., Kingston, Pa. — Barbara J. Carter; irasė Joan Baranosky.

1 kp., Kingston, Pa. — Fred Albert Williams; irasė Helen Mennens

17 kp., Wilkes Barre, Pa. — Charlene A. Grumblis (Juv.); irasė Helen Mennens.

17 kp., Wilkes Barre, Pa. —

Charles V. Zujus, Jennifer Zujus (Juv.), Diane R. Lanning (Juv.), Denise Lanning (Juv.); irasė Marijona Srupšienė.

163 kp., Chicago, Ill. — Dale Murray ir Jolanda Aleksisūnas; irasė Marijona Srušienė.

222 kp., Wilkes Barre, Pa. — Carol Drula Mc Graw ir Robert McGraw, irasė Helen Mennens.

222 kp., Donald W. Kennedy, New York City, N. Y.; irasė Patricia Anna Mack.

Organizatorių surinkti balsai

Vajuus taisyklėse pasakyta, kad už įrašytus naujus narius išmokomi reguliarūs komisai ir skiriamos specialios piniginės dovanos. Ten pat pasakyta, kad už kiekvieną narių organizatoriai gauna po 10 balsų ir kiek reikia įrašyti laimėti specialias dovanas.

Nuo birželio 15 iki rugpiūčio 10 organizatoriai naujų narių įrašė:

Elena Mensiskaitė - Mennens — 4

Matas Zujus — 4
Marijona Srupšienė — 2
Patricia Ann Mack — 1
Joan Baranosky — 1

Taigi, vajuus pradžia davinių atžvilgiu yra silpnoka. Suprantama, vasaros dienos ir kartais alsinantys karščiai nėra palankūs kandidatų kontaktavimams. Betgi taip ilgai nebus. Artėja darbai patogesnis dienos. Susivienijimo bičiuliams laikas įsijungti į kilnų naujų narių įrašymo darbą.

Mirė kun. Jonas Jutt-Jutkevičius

Kun. Jonas Jutt-Jutkevičius

ter, Mass. Klebonavo Šv. Pranciškaus parapijoj, Athol, Mass., o nuo 1965 m. didžioje Šv. Kazimiero parapijoj, Worcester.

Gyva veikla reikėsi Kunigij Vienybėj, Katalikų Federacijoj Amerikos Lietuvių Taryboje, Liet. Bedruomenėje, o ypatinai Lietuvos Vyčiuose. Penkis metus (1946-1951) jis buvo vyr. dvasios vadas; 1946 m. jo iniciatyva suorganizuota Lietuvos Reikalų Komisija, kurios vadovu jis buvo iki jo mirties. Šios komisijos tikslais yra vesti propagandą Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, padėkoti laikraščiams, aukštiems pareigūnams, radijo ir televizijos programų vadovams ir kalbėtojams už palankių žinių sklaidimą ir atitaisyti klaidingas ir žalingas informacijas. Kiekvienam Vyčių seimui velionis pateikdavo smulkmeniškų šios komisijos veiklos raportus. Komisijos veiklą aukštai įvertindavo seimai, liet. patriotinė spauda.

Teilsis juo vėlė Viešpaty!

Laisvojo pasaulio lietuviams PADEKA

Nuosirdžiai dėkojam visiems Lietuviams, kurie mūsų sunkią padėtį užjaučia ir padeda mum moraliai ir materialiai. Už tai mes labai labai dėkingi. Siunčiam nuosirdų lietuvišką Ačiū, Ačiū.

Algirdas Brazinskas
Pranas Brazinskas

Estijos atstovo, p. Ernst Jaakson, eiliniu kvietimu, 1971 m. birželio 4 d. Washingtone įvyko Baltijos valstybių diplomatinė atstovų pasitarimas. Ta proga pasiinformuota ir pasitarta reikalais, liečiančiais Baltijos valstybes.

Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, 1971 m. birželio 30 d. dalyvavo Apaštališkojo Delegato Washingtono priėmimo, surengtame minint Šv. Tėvo Pauliaus VI vainikavimo aštuntąjį metinį sukaktį.

Amsterdame, N. Y. lietuvių Šv. Kazimiero parapijos kapinėse pastatyta koplyčia iš lauko pusės. Gale matosi Rūpintojėlis ir lietuviškas kryžius.

"GARSAS"

Published Bi-Monthly
 LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 • Tel. Glenmore 8-7881
 Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
 Editor - M. J. Zukauskas
 P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703
 Subscription \$2.00 per year • Advertising Rates on Application
 Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija išsavo nuostata
 Nepausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

Ketvirtoji JAV-tybių ir Kanados Lietuvių Dainų Šventė Chicagoje

Dainų ir muzikos programa
 Liepos 4 Chicagoje įvyko iš esmės ketvirtoji J.A. Valstybių ir Kanados Lietuvių Dainų šventė.

Dainų programa vyko didžiulėje International Amphitheatre salėje. Prasidėjo 3:28 p. p. Publikos dalyvavo apie 10 tūkstančių; matėsi aukštų valdžios pareigūnų, lietuvių visuomenės veikėjų ir įvairių tautybų žmonių. Programą atidarė šventės rengimo komiteto pirmininkas dr. G. Balukas pritaikinta kalba. Cook apskrityje tarybos vardu pasveikino pirmininkas p. Dunne.

Programos pranešėjais buvo pristatyti muz. B. Prapuolenis, K. Baltrušaitytė-Valaitienė ir L. Virbickaitė. Muzikų Sąjungos pirmininkui V. Mamaičiui perėmus lazdele iš pirmosios Dainų šventės vadovės Alice Stephens, ir jam diriguojant, galingai sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, taipogi J. Naujalio "Malda už Tėvynę".

Toliau muz. Algirdui Kačanauskui diriguojant, jungtinis choras sudainavo "Mano daina", Talat Kelpšos, "Mergužėle Lelijėle", Bendoriaus, "Oi, kad išaustu", J. Zilevičiaus.

Dirigento vietą užėmęs Bronius Jonušis, choras sudainavo "Einu per kiemą", Jonušo ir "Pirmyn į kovą", A. J. Aleksis. Čia pat publikai buvo pristatytas komp. A. J. Aleksis ir pianistas Raimonda Apeikytė ir Manigirdas Motiekaitis.

Diriguojant muz. Vaelui Verikailiui, sudainuota "Oi, leikia leikia", Čiurlionio, ir "Atsisveikinimas su giria", Šimkaus. Diriguojant muz. Petriui Armonui, jungtinis choras sudainavo "Oi, toli toli", St. Gailevičiaus, "Nei vėjas pučia", K. V. Banaičio, ir "Jaunystės maršas", J. Stankūno.

Jaunųjų pasirodymas

Augustių chorui apleidus sceną, išsikiavo jaunųjų lituanistinių mokyklų auklėtinių choras. Diriguojant St. Siliūni, sudainavo "Mūsų žemė Lietuva", Br. Budriūno, "Ant ežerėlio rytojau", K. V. Banaičio ir Faustos Strolios, "Tėvynių kraštas", St. Siliūni ir "Tėvynė šaukia", J. Bertulio. F. Stroliai diriguojant, jaunųjų choras sudainavo "Serėm žirgus Gardine", F. Strolios, "Į mokyklėle", J. Kazėno, "Partizano mirtis", F. Strolios, ir "Su mokslu ir rytoj", J. Zdaniaus. Jaunųjų chorui akomponavo akordeonų orkestras.

Vilka tęsti jų pradėtą Lietuvos laisvės darbą. Ačiū visiems Vliko darbus remiantiems!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas

TAUTOS FONDAS
 64-14 56th Road
 Maspeth, N. Y. 11378

Kantata "Lietuvos šviesos keliu"

Augustių chorui vėl užėmus sceną, išpildyta kantata "Lietuvos šviesos keliu" — žodžiai poeto Bernardo Brazdžionio, muzika komp. Broniaus Budriūno. Solistų partijas išpildė Prudencija Bickienė ir Jonas Vaznelis; pianistai Raimonda Apeikytė ir Manigirdas Motiekaitis, akomponistai.

Kaip augusių, taip ir jaunamėčių chorai buvo rūpestingai paruošti, gabii dirigentų vadovaujami, dainas išpildė žavingai. Kantata "Lietuvos šviesos keliu" taipgi paliko gilų įspūdį klausytojuose.

Programą uždarė JAV Lietuvių Bendruomenės centro v. bos pirmininkas inž. Vytautas Volertas ir įteikė rengimo komiteto pirmininkui dr. Balukui įvertinimo raštą.

Dainų šventės programos išpildyme dalyvavo 28 suaugusių chorai ir apie 900 dainininkų, 15 jaunamėčių (lituanistinių mokyklų auklėtinių) chorai, irgi apie 900 balsų.

Banketas

Vakare Conrad Hilton salėje įvyko banketas pagerbti Dainų šventės rengėjus, programos dalyvius, dirigentus, kompozitorius.

Banketo rengimo komiteto pirmininkė Ona Gradinskienė pasveikino dalyvius, vakaro vadove pristatė žinomą veikėją Marijoną Rūdienę, kuri savo uždavinį šaujamai atliko.

Progai pritaikinta kalba pasakė Lietuvos atstovas Juozas Kažeckas, kurį iškele dainos reikšmę Lietuvos tautos gyvenime, aukštai įvertino rengėjų pastangas ir pasiukojimą su-

rengti tokią didingą dainų šventę

Sveikinimo kalbas pasakė Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. Cepas, Liet. Konsulas Kanadoi dr. J. Zmuidzinas, dr. G. Balukas, gen. Reklaitis, P. Armonas ir Liet. Bendruomenės Chicago apygardos pirmin. Jonas Jasaitis.

Programa užbaigta tautos himnu. Po to sekė šokiai grojant Bichnevičiaus orkestrui.

Bankete buvo pagerbti veteranai kompozitoriai Juozas Zilevičius, Aleksandras J. Aleksis ir muzikė Alice Stephens.

Kiti parengimai

Ketvirtoji Dainų šventė buvo pajavirinta pagerbimu žuvusių už Lietuvos laisvę. Iškilmės įvyko liepos 3 d. Jaunimo centre, prie žuvusiųs paminklo. Čia kalbėjo inž. V. Kamantas; aukurą uždegė muz. P. Armonas; vainiką padėjo Alice Stephens. Sugiedota "Marija Marija". Po to sekė kultūrinė jaunimo vakarienė.

Liepos 4 ryte Dainų šventės intencija pamaldos įvyko Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Nekalto Prasidėjimo, Gimimo Sv. Marijos ir Sv. Antano parapijų ir "Tėviškės" evangelikų bažnyčioje. Sv. Kryžiaus bažnyčioje įvyko pagrindinės pamaldos. Čia mišias aukėjo vyskupas Vincentas Brizgys, giedojo "Dainavos" choras, pamokslą pasakė prel. J. Tadarauskas, Hamiltono, Kanadoj, liet. parapijos klebonas.

Šventės proga taipgi buvo išleistas gerai paruoštas leidinys, suredugotas S.T. Dauniaus ir J. Vaičiūno; technikinį darbą atliko dailininkai V. Vijeikis ir V. Vitkaus.

Kaip "gydomi" kovotojai prieš sovietinį režimą

Latviai Vakaruose patyrė, kad komunistai Latvijoje sį pavasarį likvidavo pargarsėjusią Sarkankalns psichiatrinę ligoninę Rygoje, kurioje pastaruoju metu buvo "gydomi", komunistų nepataisomais laikomi, pasipriešinimo prieš režimą kovotojai, visi tie, kurie komunistų laikomi "liaudies priešais", Vakarų gėrbėjais, prieš režimą nukreiptos literatūros platintojai ir pan.

Tuo būdu į Sarkankalns ligoninę 1970 ir 1971 metais buvo patekę žydų kilmės Griaša Feigin, karys, be to, savo metu pasipriešinęs latvių kolchozo pirmininkas, bet vėliau patekęs į nemalonę; lenkų kilmės, Latvijoje užaugęs — J. Jachimovič ir daugelis kitų. Šis buvo protestavęs prieš sovietų invaziją Čekoslovakijoje.

Sovietų pagrindinio leidinys "Paskutinių įvykių kronika" 17-je laidoje buvo paskelbęs, kad š.m. vasario 17 d. buvusi suimta žinoma latvė vertėja (iš prancūzų kalbos), pašliju-

sios sveikatos, Maija Silmale. Kovo mėn. ji atsidūrusi Rygos klinikoje ir apie įvyki plačiai rašė švedų spaudoje. Ji vėliau išvežta į vežio ligų kliniką. Tomis pačiomis žiniomis, tokiose "gydymo" įstaigose "ligoniams" naudojami dviejų rūšių vaistai — nuodai. Pirmieji mažiau pavojingi, tačiau palaužia atsparumą. Kiti, paliečią kaulinių dvasinę būklę, ypač sukelia koncentracijos stoka. Manoma, kad tokiais "vaistais" apnuodytas, dabar laisvėje atsidūręs Jachimovič.

Neabejojama, kad panašiai gydomi "ligoniai" ir beprotnamiuose Vilniuje, Maskvoje, Kazanėje bei kitose ne tik pačių sovietų, bet ir jų pavergtų kraštų vietovėse.

KODĖL NUTYLETAS SIMO KUDIRKOS NUTEISIMAS

Jau žinoma, kad JAV bei kitų kraštų spaudai paskelbus JAV Valst. departamento pareiškimą, ryšium su Rygos žydų nuteisimu, prieš žmogaus ir piliečio teisių pažeidimą Sovietų Sąjungoje, buvo visai nutylėtas tuo metu Vilniuje nuteistas 10 metų stovyklos bausme Simas Kudirka.

Dėl tokio netylaus masto, darant pareiškimą, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas nedelsiant kalbėjosi su Valst. departamentu Baltijos kraštų sk. vedėju D. Martin. Reikalą uždėsis ir nesulaikus viešo pareiškimo, dr. Valiūnas pasunitė atitinkamą raštą Valst. sekretoriui W. P. Rogers. (Elta)

Sovietų valstybiniam cirkui, kurs gastroliavo Austrijos sostinėje Vienoje ir Tirolio Inbruko mieste, dalyvavo ir pa sūžymėje kanaučiai ekvilibristai Vida ir Zigmuntas Černišiuskai. (Elta)

Prel. Jono Balkūno sukaktis

Š. m. gegužio 29 įjymus visuomenininkas, publicistas, pamokslininkas, kalbėtojas, Maspeth, N. Y., Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijos klebonas prelatas Jonas Balkūnas su laukė 45 metų kunigystės sukakties.

Sukakties proga jis buvo pagerbtas Kunigų Vienybės Rytų provincijos suvažiavime birželio 2, Paterson, N. J. Katalikų ir kitų liet. srovių spaudoje aukštai įvertina jo darbus ir nuopelnus; sukaktis taipgi paminėta per radiją kalbomis ir perduotas pasikalbėjimais.

Sukaktuvininkas yra gimęs 1902 m. spalio mėn. 21 d., Moltby, Pa., Wyoming Klionio rajone. Jau buvo baigęs pradinę mokyklą, kai 1912 m. tėvai grįždami Lietuvon išsivežė ir sūnų. Ten jis mokėsi Marijampolės gimnazijoje, kunigų seminarijoje Zypliuose ir Gižuose. 1922 m. grįžęs į JAV, teologinius mokslus ėjo Niagaros universitete.

Kunigu buvo įvestas 1926 m. gegužio 29 d. Vikaravo Apreiškimo ir Angelų Karalienės parapijose, Brooklyne. Nuo 1933 m. spalio mėnesio klebonauja Maspetho V. J. Atsimainymo parapijoje, kurią jis pakėlė iš sunykimo padėties, pastatė modernią, dailininkų Jonyno ir Muloko ornamentaiskias kūrinius išgražintą bažnyčią; įrengė salę, pastatė kleboniją.

Iš jaunų dienų sukaktuvininko sveikata buvo nepavydėtina. Tūk įvestas kunigu turėjo taisi sveikatą. Yra perėjęs sunkias operacijas. Betgi visa tai nesužlugdė jo fizinio ir dvasinio pajėgumo darbuotis Bažnyčioje, visuomenės ir tautos naudai. O tie jo nuveikti darbai yra mižižniški. Jo veikla gyvai ir stipriai yra pasireiškusi visoje centrinėje liet. katalikų bendrinėje patriotinėse organizacijose, kuriose jis užimdavo ir tobeužima vadovaujančius vaidmenis. Tą patį galima pasakyti apie pavergtų tautų organizacijas. Jis vienas iš Batuno amerikiečių lietuvių, latvių ir estų organizacijos steigėjų ir dabartinis garbės pirmininkas. Batuno tikslais yra būdėti ir ieškoti užtarmo Jungtinėse Tautose. Kaip geras kalbėtojas, jis nuolat kviečiamas kalbėti antikomunistinėse mitinguose ir protestų demonstracijose.

Jis yra nuosirdus Katalikų Susivienijimo rėmėjas, Maspetho 108 kuopos finansų sekretorius. "Garsui" yra parašęs daug straipsnių religiniais, tautiniais, kultūriniais ir kitais aktualiais reikalais.

Už nuopelnus Bažnyčiai, 1948 m. vasario mėn. pakeltas prelatu; jis ilgametis Brooklyno vyskupijos patarėjas.

Baigsim paties sukaktuvininko žodžiais: "Kol Dievas leis man gyventi, tol aš dirbsiu Dievui ir tėvynėi"...

Ilgiausių metų!

Sunkios bausmės kunigams

Katalikų spaudos agentūros ("Kathpress") Vak. Vokietijoje plačiai pakartojo "Elta-Press", Romoje, žinią apie okup. Lietuvos 40 kunigų, rašto min. pirmininkui A. Kobyginui autoritų bei iniciatorių, nubaudimą — beveik visi buvę perkelti į kitas parapijas ar jiems buvo suvaržyta laisvė, o trys buvo patekę "gydymo tikslais" į beprotnamį.

Vėliau patirta, kad 5 lietuviai dvasininkai, nubautsi sunkių darbų stovyklos bausme, buvo paleisti. Jiems leista toliau dirbti dvasininko luome, tačiau jie buvo perkelti į mažas, Lietuvos užkampy esančias parapijas.

Vokiečių katalikų agentūros nurodė ir į Vilkaviškio dekaniją, Konstantino Abraso, likimą. Jis nebuvo pasirašęs rašto Kobyginui, tačiau slaptosios policijos, tardymo metu, jam buvo prikišta, jog jis įstaigų nepainformavęs apie kunigų paraus. Abrasas buvo nubaustas, jį nukeliant į tolimą Leipalingio parapiją. Tikintieji surinko 1,100 parausų, prašydami išskelti kunigą Abraso, bet prašymas nebuvo patenkintas.

"Amnesty International", kurios būstinė yra Londone, žiniomis, trys lietuviai kunigai

METINIS VLIKO SEIMAS BUS DETROITE

Detroite gyvenančių Vlikų sudarančių partijų atstovams sutartinai pageidaujant Vliko metinio seimo šių metų posėdžiui turėti Detroite, Vliko valdyba savo posėdyje š. m. birželio 15 d. nutarė Detroite veikėjų pageidavimą patenkinti. Seimo posėdžiui paskirti š. m. gruodžio 4-5 dienomis Detroite. (Elta)

M. Andrikytė sveikino iš Danijos

Zinoma Waterburio lietuvių veikėja visuomenininkė Marcelė Andrikytė iš Danijos sostinės Copenhagen "Garso" redaktoriui atleido atviruką su Mūsų Išganytojo bažnyčios nuotrauka ir su tokiu pranešimu: "Nuoširdžiai sveikinu iš "už jūrų marių". Keliaujam 10 asmenų dr. Jokūbo Stuko vadovybėje. Senasis pasaulis begaliniai žavus. Stebėjome Baltiją nors iš tolo. M. A."

Tik įvestas kunigu turėjo taisi sveikatą. Yra perėjęs sunkias operacijas. Betgi visa tai nesužlugdė jo fizinio ir dvasinio pajėgumo darbuotis Bažnyčioje, visuomenės ir tautos naudai. O tie jo nuveikti darbai yra mižižniški. Jo veikla gyvai ir stipriai yra pasireiškusi visoje centrinėje liet. katalikų bendrinėje patriotinėse organizacijose, kuriose jis užimdavo ir tobeužima vadovaujančius vaidmenis. Tą patį galima pasakyti apie pavergtų tautų organizacijas. Jis vienas iš Batuno amerikiečių lietuvių, latvių ir estų organizacijos steigėjų ir dabartinis garbės pirmininkas. Batuno tikslais yra būdėti ir ieškoti užtarmo Jungtinėse Tautose. Kaip geras kalbėtojas, jis nuolat kviečiamas kalbėti antikomunistinėse mitinguose ir protestų demonstracijose.

Jis yra nuosirdus Katalikų Susivienijimo rėmėjas, Maspetho 108 kuopos finansų sekretorius. "Garsui" yra parašęs daug straipsnių religiniais, tautiniais, kultūriniais ir kitais aktualiais reikalais.

Už nuopelnus Bažnyčiai, 1948 m. vasario mėn. pakeltas prelatu; jis ilgametis Brooklyno vyskupijos patarėjas.

Baigsim paties sukaktuvininko žodžiais: "Kol Dievas leis man gyventi, tol aš dirbsiu Dievui ir tėvynėi"...

Ilgiausių metų!

Sutarčių laužymo ekspertai

Neva ginklavimosi mažinimui konferencijos vyksta nuolat. Šiuo laiku tokia JAV ir Sovietų atstovų konferencija vyksta Suomijos sostinėje Helsinky.

Siomis dienomis triukšmingai paskelbta, kad komunistinė Kinija sutinka tartis su JAV geresnių ir glaudesnių santykių užvedimui.

Tuo tarpu JAV" militariniai ekspertai, aukšti pareigūnai ir visuomenės vadovai įspėja amerikiečius dėl sovietų oro, vandens ir nuklinių jėgų nepaprasto augimo. Tos jėgos jau praneša JAV jėgas, nors iki šiol manyta, kad šios šalies pajėgumas vis dar yra pirmoje vietoje.

Kai kas įtaria, kad komunistų vadovais sąmoningai žaidžia neva ginklavimosi mažinimui konferencijomis nukreipti amerikiečių dėmsi nu tikrųjų raudonųjų agresorių tikslų ir kėsių.

Sovietų gyventojai nuo pat komunistinės sistemos įsigalėjimo kenčia žiauriai politinę priepaaidą ir ekonominį skurdą. Sovietų visais laikais buvo ir tebėra trūkumas geresnio maisto, drabužių, gyvenamų patalpų ir kitų kasdieninio gyvenimo reikmenų, o tuo tarpu militarinis pajėgumas nuolat didėja ir didėja. Dėl to, kad milijonai politinių vergų dirba režimo naudai tik už mizerios, sriubos šaukštą ir pašvinkusios žuvies kasnį. Milijonai tokių vergų nelaiku užbaigia savo gyvenimą katorginiuose darbuose Sibire ir kitose sovietijos dalyse. Vergų jėgomis išprodukuotas auksas ir kitos gėrybės eina sovietinio militarizmo auginimui ir išlaikymui gaujų agentų dirbančių sovietų naudai dar laisvoje valdyse.

Patys komunistų vadovai ne-

slepia, kad didžiausiu priešu te-belaikomos JAV, tad prieš jas nukreiptas didžiausias pasiruošimas laimėti pergalę. Paklupdžius JAV kitų tautų paklupdymas įvyktų be didelių pastangų.

Tadgi amerikiečiams dar ne-laikas kalbėti apie militarinio, ypatingai nuklino, pajėgumo mažinimą, ko komunistų vadai labiausiai nori. Apie JV taikin-ga sugyvenimą su kitom šalim nereiktų nei kalbėti, nes ši šalis jokių teritorinių laimėjimų nesiekia. Visai ko kito siekia raudonieji.

Dėja, Sovietų Rusija prisilaiko pasirašytą sutarčių, jeigu jos tarnauja jos interesams. Kai tik užėna grobimų apetitas, pasirašytos sutartys pavertčiamos tik paprastais popiergaliais. Pavyzdin, Sov. Rusija 1926 m. rugsėjo 28 iškilmingai pasirašė nepuolimo paktą su Lietuva, kuris turėjo galioti ik 1945 metų, betgi, kaip daugelis dar atsimena, 1940 m. birželio 15 Maskva pasituntė šimtus tūkstančių raudonarmiečių okupuoti Lietuvą ir gaujas enkavedistų žudyti rinkinius tautos žmones. Tą patį Sovietai yra padarę Latvijai ir Estijai su kuriomis irgi buvo sudarę nepuolimo sutartis. Panašiai sovietai yra sulaužę sutartis pasirašytas su Čekoslovakija, Suomija, Lenkija, Albanija, Bulgarija, Vengrija, Rumunija, Ryt. Vokietija, prinesdami šiom šalims savo dominaciją ir paverttas tautas prievartauja po šiai dienan.

Nuo sovietų įsigalėjimo, prasidėjusio 1917 m., Kremliaus vadovai yra pasirašę 26 svarbias sutartis ir visas yra sulaužę.

Ar tokiais sutarčių laužytojais galima pasitikėti?

Į talką laisvinti Lietuvą

LIETUVIAI!

Prieš 30 metų birželyje lietuvių tautą nusiaubė pirmoji masinė ištremimų banga, sovietinio okupanto įvykdyta. Po keleros dienų, tik įsiliepsnojus vokiečių-rusų karui, lietuviai gerai organizuoti sukilimu ir Laikinosis Vyriausybės sudarymu įrodė visam pasauliui, kad Lietuvos nepriklausomybė yra visos lietuvių tautos nepakeičiamas siekimas. Naujam okupantui Laikinosis Vyriausybės veiklą užslopinus, laisvės kovos priekyje stoji Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, ir jis iki šiol šiai kovai vadovauja.

Kiekvieno lietuvių ar organizacijos taika Lietuvos laisvinimo baruose yra svarbi ir reikalinga. Tačiau Vlikas užima ypatingą padėtį ir atlieka daugybę išskirtinių labai konkrečių uždavinių. Greta plačiausių informacijos darbų (radijo programos Lietuvai, Eltos biuleteniai septyniomis kalbomis, įvairūs kiti leidiniai), Vlikui tenka labai svarbus laisvinimo darbo derinimo ir santykių su svetimomis institucijomis bei įstaigomis palaikymo uždavinys, keltonės į tolimus kraštus ir t.t.

Vliko darbus lietuviai iki šiol uoliai remia asmeniškai ir per organizacijas. Tautos Fondas yra Vliko lėšų telkėjas ir saugotojas. Visuomenė yra gerai žinoma, kokių taupumu Vlikas ir Tautos Fondas naudoja

jos įnašus ir auksas. Tačiau Vliko darbams plintant, jų sekmingam įvykdymui reikia daugiau ir lėšų. Brazinskių bylos gynybas dar pareikalauja jų nemažai.

Prisimindami heroiškas 1941 metų sukilėlių ir 1944-1952 metų partizanų gyvybės ir kraujo auksas, mes negalime nurimti kol Lietuva vėl nemes okupantų junga. Visiems prietnamas įsijungimo į Lietuvos laisvinimo talką kelias yra auka Tautos Fondui.

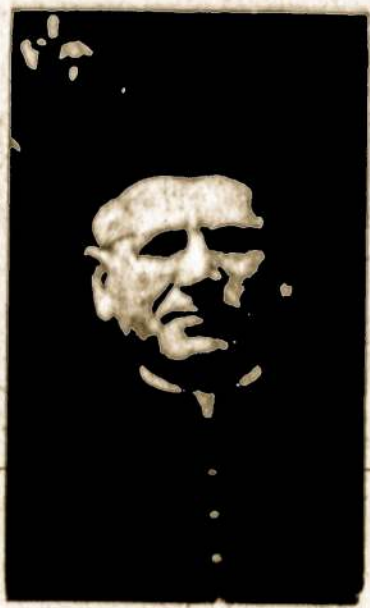
Auka Tautos Fondui yra prasmingas sukilimo herojų atminimo pagerbimas, nes ji įgalina

Vaiždas iš lietuvių surengtų demonstracijų Chicagoje. Demonstruojama dėl lėšų lietuviškose kapinėse.

Prel. Pr. M. Jurui 80 metų

Ižymus visuomenininkas, lietuviškos knygos mecenatas, buvęs LRKSA dvasios vadas ir garbės narys prelatas Pranas Mykolas Juras š.m. birželio 16 sulaukė 80 metų amžiaus.

PREL. PR. M. JURAS

Sukaktuvininkas yra gimęs 1891 m. birželio 16 d. Bridų kaime, šlaulių parapijoje. Mokėsi Suktūnų pradžios mokykloje, šlaulių gimnazijoje.

1912 m. rudenį atvyko į JAV. Mokėsi Sv. Karolio kolegijoje, Catonsville, Md.; Sv. Vincento Pauliečio universitete, Chicagoje, Kenrick dvasinėje seminarijoje, St. Louis, Mo.; Sv. Jono seminarijoje, Brighton, Mass.

Kunigu įšventė kardinolas W O'Connell, 1922 m. birželio 18 Sv. Kryžiaus katedroje Bostone.

Vikaravo Sv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass.; apie du metus klebonavo Sv. Juozapo par., Lowell, Mass.

1927-67 klebonaudamas Sv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass., labai daug pasidarbo dvasinei ir mediaginei šios parapijos naudai ir be jokių pertraukų uoliai dalyvaudamas tautinėje veikloje.

1938-42 metais eidamas Ka-

talikų Susivienijimo vyriausio dvasios vado pareigas, nuosirdžiai siekėsi ir dirbo organizacijos naudai, daug gražių inspiruojančių straipsnių parašė "Garsė".

Kaip lietuviškos knygos mecenatas, jis neturi sau lygaus. Jis populiarių liet. maldaknygių "Ramybės Šaltinis" leidėjas, jis savo lėšomis yra išleisęs keliasdešimt įvymių liet. autorių religinio, tautinio, istorinio, švietimo ir kultūrinio turinio veikalų ir liet. kompozitorių muzikos kūrinių.

Jo įkurtas ir globojamas Alkos muziejus Putname yra sutelkęs milžiniškus liet. knygų ir rankraščių lobius ateinančių kartų naudai.

Prelatu pakeltas 1959 m., A. paštališkuoju protonotaru — 1966 m.

Lietuvos gyventojai Sovietų statistikos šviesoje

Kiek gyventojų Sovietų Sąjungoje

Pagal paskelbtus duomenis, 1970 m. sausio 15 d. gyventojų skaičius siekė 241,7 mil., tuo tarpu 1959 m. jų buvo 208,8 mil., gi 1938 m. — 190,7 mil. Įdomesnis bruožas — gyventojų skaičius žymiai padidėjo miestuose ir sumažėjo kaimuose, tiksliau — kolchozuose. Būtent, 1959 m. kaimuose gyveno 108,8 mil. gyventojų, o miestuose — 100 milijonų, gi 1970 metais miestuose jų jau buvo 136 mil., o kolchozuose bei sovchozuose — 105,7 mil. arba santykiškai buvo 56,44.

Kiek gyventojų Lietuvoje

Mums įdomūs duomenys, liečią gyventojus Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Dabar paskelbta, kad gyventojų skaičius Lietuvoje, 1970 m. sausio 15 d., siekė 3,128,000, gi 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, jų buvo 2,711,000. Taigi, per 11 metų gyventojų skaičius padidėjo 417,000.

Kituose Baltijos kraštuose — Latvijoje 1970 m. gyventojų buvo — 2,364,000, gi 1959 m. — 2,093,000, padidėjimas — 271,000. Estijoje 1970 m. gyventojų buvo 1,356,000, gi 1959 m. — 1,197,000, padidėjimas — 159,000.

Lietuvos gyventojai tautybėm

Lietuvių skaičius 1970 m. siekė 2,507,000 arba 80,1 proc. rusų — 268,000 (8,6 proc.), lenkų — 240,000 (7,7), gudų — 25,000 (0,8), žydų — 24,000 (0,8), latvių — 5,000 (0,2), totorių — 3,000 (0,1), čigonų — 2,000 (0,1), kitų tautybių — 9,000 (0,1).

Vilniuje jau 42 proc. lietuvių

(Verta atkreipti dėmesį į gyventojų bei tautybių skaičių diduosiuose Lietuvos miestuose — Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Bendras gyventojų skaičius Vilniuje 1970 m. sausio 15 d. siekė 372,100 (1959 m. jų buvo 236,100), Kaune — 305,100 (219,300) ir Klaipėdoje — 140,000 (89,000).

Lietuvių skaičiaus didėjimas ryškus Vilniuje ir Klaipėdoje, gi Kaune jis beveik pastovus. Lietuvių Vilniuje 1970 m. procentas, palyginti su bendru gyventojų skaičiumi, buvo 42,8 (1959 m. — 33,6 proc.), Kaune tas procentas siekė 84,3 (1959 m. — 82,0), Klaipėdoje — 60,8 (55,2 proc.).

Rusų skaičius sumažėjo visuose trijuose miestuose, tačiau visvien jų skaičius nemažas — Vilniuje jų 24,5, Kaune — 10,5, gi Klaipėdoje — 30,9 proc. (idomu, kiek rusų gyvena kitose Lietuvos vietovėse, kur įkurta nauja pramonė. Tai vengiama skelbti. — Red.). Lenkai, aišku, daugiausia telkiasi Vilniuje, bet ir šiame mieste

je La Lithuanie et la Chanson. Tai pažymiu su malonumu, nes Nepriklausoma Lietuva savo diplomatinės tarnybos tarpe spinduliuojo poetais, rašytoja, kaip antai — Milašius, Jurgis Baltrušaitis, Jurgis Savickis, Ignas Seinius. Jie ir po mirties tebegarsina Lietuvos vardą.

Daina — vienas mūsų kultūrinio lobyno elementų. Jis taip pat svarbus pagrindas mūsų tautinio išlikimo. Dainų šventės, puoselėjimas tautinių tradicijų — yra geriausias laidas išlaikyti mūsų tautinę išikimybę. Tuo mes įpiname kūrybos deimaniukus į mūsų kultūrinį lobyną ir į Lietuvos istoriją. Tuo mes grįnauname pavergtos tautos vergovės padarinius ir parodomė pasauliui, kad lietuviai laisvės troškimas bei jų ryžtas atgauti Lietuvai nepriklausomybę — tebėra gyvas.

Lietuvos Diplomatinės ir Konsularinės Tarnybos vardu giliai nuosirdžiai dėkoju visiem už didingą įvykį Lietuvos garbei.

jų skaičius mažėja — 1970 m. jie sudarė 18,8 proc. (1959 m. — 20 proc.) Kaune lenkų tėra 1 proc., o Klaipėdoje — 0,7 proc.

Gudų su žydais daugiau Vilniuje, kaip Kaune ar Klaipėdoje. Gudų Vilniuje — 6,5 proc., bet Kaune jų 0,8, tačiau Klaipėdoje jau 2,9 proc. Žydų daugiau Vilniuje ir Kaune (4,4 ir 1,4 proc.), visai nedaug Klaipėdoje — 0,8 proc. Kitų tautybių daugiau Klaipėdoje — 4,1 proc., mažiau Vilniuje (3,5) ir Kaune (2,0) proc.

Lietuviai visoje Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, jų skaičius

Paskelbtame pranešime gyventojų paskirstymui pagal tautybę ir gimtąją kalbą skirtas 14 skyrius. Nurodyta, kad surašymo metu tautybės ir kalbos buvo užrašomos pagal pačių surašomųjų pareiškimus, gi vaikų tautybė buvo užrašoma pagal tėvų pareiškimus.

Dabar paskelbta: lietuvių visoje Sovietų Sąjungoje buvo 2,665,000, tuo tarpu 1959 m. jų buvo 2,326,000. Taigi, padidėjimas per 11 metų — 339,000. Toliau nurodoma, kiek lietuvių gyvena okupuose Lietuvoje, būtent, 1959 m. Lietuvoje buvo 2,151,000 lietuvių, gi 1970 m. jų skaičius siekė 2,507,000, atseit, lietuvių skaičius padidėjo 356,000.

Pateikiamas ir lietuvių gyventojų skaičius Latvijoje. 1970 m. surašymo metu Latvijoje lietuviams esą pasiskaičiavo 41,000 gyventojų arba 1,7 proc. visų Latvijos gyventojų. Kadangi maskviniame pranešime nenurodyta, kiek lietuvių gyvena paskirose Sovietijos respublikose (pvz. Kazachstane, Moldavijoje, Gruzijoje ir t.t.) kyla klausimas: kur gyvena tie lietuvių? O jų gi pagal 1959 m. surašymo duomenis, už Lietuvos ribų, Sovietijoje, gyveno 175,000 ir 1970 metais gyveno 158,000. Kiti gyventojai, ne lietuviai, pažymėti Kazachijos bei kitų respublikų gyventojų rubrikose.

Gimtoji kalba, surašymų duomenimis

Duomenys, liečią surašinėjimo metais buvusius pareiškimus dėl gimtosios kalbos, liudija, kad lietuviai savo gimtąją kalbą laiko savo tautybės kalba daugiau už latvius ar estus. Lietuviai 1970 metais pasiskaičiavo 97,9 proc. (1959 m. — 97,8 proc.), latviai — 95,2 proc. (1959 m. — 95,1 proc.), gi estai — 95,2 proc. (1959 m. — 95,2 proc.).

Elta

LRKSA 85 metų sukakties Naujų narių vajas

Vajas prasidėjo birželio 15, užsibaigs 1971 m. Lapkričio mėn. 22

Reguliarūs komisai ir didelės dovanos laimėtojams

Direktorių Taryba metiniam susirinkime, įvyksiam 1971 m. balandžio mėn. 28-30 dd. centro įstaigos patalpose, Wilkes-Barre, Pa., plačiai apsvaursėsi Susiv. reikalus, priėjo išvados, kad vienas iš geriausių būdų paminėti garbingą Susivienijimo sukaktį yra didinimas narystės ir čia pat priėmė tokį naujų narių vajas planą.

Vajus pradedamas 1971 m. birželio mėn. 15 d., užsibaigiam sukakties dieną — 1971 m. lapkričio mėn. 22 d.

Vajui vadovauja Susiv. centras, kooperuojant Vajaus komisijai.

Informacijos teikiamas, propaganda vedama ir daviniai skelbiami "Garsė", specialias biuletėnis iš centro ir per kitus Susivienijimui priinamus ir palankius laikraščius.

Vajaus metu naujai suorganizuotų kuopų nariai priskaitomi prie vajaus kontesto, organizatoriaus kreditan.

KOMISAI IR SPECIALIOS DOVANOS

Už sukaktuviniam vajų įrašytus naujus narius skiriam reguliarūs komisai ir specialios pinigines dovanos.

Pirmoji pinigė dovana — \$300,00 bus išmokėta, jei bus įrašyta nemažiau 60 naujų

narių (surinks 600 balsų). Tokio skaičiaus nel vienam organizatoriui neįrašius pirma dovanos atkris.

II-ji dovana — \$150,00, turi įrašyti nemažiau 30 naujų narių;

III-ji dovana — \$100,00 — 25 narius;

IV-ji dovana — \$75,00 — 15 narių;

V-ji dovana — \$50,00 — 10 narių;

VI-ji dovana — \$25,00 — 5 narius.

Aukščiau nustatytas specialias dovanas gaus bile kuris organizatorius įrašęs nurodytą skaičių naujų narių.

Vajaus laiku bile kurioj kuopoj gali susitarę darbuotis kad ir keli prirašinėtojai (organizatoriai) ir sujungtais daviniais lengviau sudaryti nustatytas naujų narių kvotas ir laimėti dovanas.

Vajui užsibaigus bus paskelbti pilni daviniai organe "Garsė", taipgi geriausia pasidarbavusių bus dedamos nuotraukos su atitinkamais paaiškinimais.

Direktorių Taryba ir Vajaus komisija kviečia kuopų veikėjus naujų narių įrašymo darban.

Už kilnų darbą jūsų laukia komisai ir specialios dovanos.

Direktorių Taryba ir Vajaus komisija

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE 85th ANNIVERSARY DRIVE FOR NEW MEMBERS

The Lithuanian R.C. Alliance Board of Directors at their Annual Meeting held April 28, 29, 30, 1971 at the Home Office, Wilkes-Barre, Pennsylvania, after long deliberation of Alliance affairs, came to the conclusion that one of the best methods to commemorate the Alliance's 85th anniversary is by increasing our membership and accepted the following plan for the drive for New Members:

The Drive to commence on June 15, 1971 and conclude on November 22, 1971, the anniversary date.

The Drive is under the direction of the Home Office with the cooperation of the Drive Committee. Information, propaganda and results should be published in Garsas, by special bulletins and by other Lithuanian papers available and accessible to the Alliance.

COMMISSIONS AND SPECIAL PRIZES

Regular commissions and special money prizes are being offered for writing new members during the Commemoration Drive.

First money prize of \$300.00 will be paid to the person who writes not less than 60 new members (600 votes). If this quota is

not met by any organizer, this prize will be eliminated.

2nd Prize—\$150.00 for writing not less than 30 members.

3rd Prize—\$100.00 for writing not less than 20 members.

4th Prize—\$75.00 for writing not less than 15 members.

5th Prize—\$50.00 for writing not less than 10 members.

6th Prize—\$25.00 for writing not less than 5 members.

Any organizer who writes the above mentioned number of members will be eligible for the special prizes.

During the drive any number of lodges or organizers may pool their new members and share the prize.

At the conclusion of the drive, Garsas will publish the results together with photos of those who put forth so much effort to make the drive a success.

The Board of Directors and the Drive Committee invite all members to make an extra effort to write new members.

Board of Directors & Drive Committee

57-toji Lietuvių Diena Lakewood Park, Pa.

Šiais metais sukanka 57 m. kaip pirmieji šios apylinkės lietuviai pradėjo švęsti Lietuvių Dieną. Klūs pirmajam pasauliniam karui, lietuvių širdyse užsibė viltis, kad Lietuva bus laisva. Tai buvo gilus Tėvynės meilės ženklas gelbėti organizuotai savo tėvų mielą žemelę.

Tais laikais suvažiavo lietuviai net iš tolimų Amerikos vietų — iš Chicago, New Yorko, Philadelphia ir kitų. Suvažiavę išreikšdavo savo mintis, pasiryžimus ir planus, kuriu būdu padėti Lietuvoje esantiems lietuviams, gelbėti tėvų žemę iš rusų vergijos jungo. Tuo pačiu buvo susitikimas su toli gyvenančiais giminėmis ir draugais. Čia pasidalindavo savo vargais ir džiaugsmiais. Tais laikais Parke buvo aukojamos ir Šventos Mišios. Tai buvo kartu ir lietuviški atidai.

Daugel metų praėjus, vieni nuseno, kiti ir išmirė. Po antro pasaulinio karo, nuo komunistų vergijos atbėgusių lietuvių čia nėra, tai ir šventė darosi jau netokia įspūdinga. Todėl reikėtų seniesiems lietuviams uždegti savo šūnų ir dukrų širdyse tėvų ir senelių žemelės meilę ir vėl pajudėti gelbėti Lietuvą iš dar daug žiau-

rusnio pavergėjo — komunizmo.

Šiais metais yra davęs sutikimą dalyvauti Lietuvių Dienoje Jo Ekscelencija vyskupas Vincentas Brizgys iš Chicago, Ill., ir veikli lietuvė ponia Aušra Zerr (Mačiulaitė) iš Philadelphia, Pa. Būtų labai gražu tėvų ar senelių žemelės ženklas, kad ir iš toliau ar tsi pavieniais ar organizotai prisidėtų savo atvykimu atšvesti Lietuvių Dieną.

K.A.J.B.

Lietuvių kalbos vadovas

"Introduction to Modern LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių anglų kalbos gramatika paruošta kalbininkų Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokyti lietuviškai ir angliskai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertinams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktiniai lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūrinių.

Kaina \$7.00. Galima įsigyti "Garsė" administracijoje, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.) Wilkes Barre, Pa. 18703.

Dainos reikšmė lietuvių tautos gyvenime

J. Kajecko, Lietuvos atstovo, žodis, pasakytas IV-sios Dainų šventės bankete, 1971.VII. 4 d. Chicagoje

Šios dienos Dainų šventės programos visi su pasigėrėjimu klausėmės. Mūsų dainininkai, chorvedžiai, dirigantai kompozitoriai atliko herojišką kultūrinį žygi. Šventės dalyviai, ir bendrai lietuviai, ši pasirodymą ilgai su pagarba ir dėkingumu minės. Jis išgarsino lietuvių tautos ir Lietuvos vardą.

Dėka ryžto ir pasišventimo IV-sios Dainų šventės vykdymasis komitetas tegali džiaugtis pasisekusia švente. Mes visi reikiame jam ir jų darbo dėmėjams giliai nuosirdžiai padėką už puikų užsibrėžto uždavinio atlikimą.

Tas šaunus lietuvių pasirodymas — sutampa ir su JAV Nepriklausomybės šventės Diena. Šioji lietuvių manifestacija yra gražas įnašas į JAV kultūrinį gyvenimą.

Lietuva dainų šalis. Jos dainose atsispindi mūsų tautos genijus, jo turtingas turinis ir grožis. Anglų rašytojas Charles Lamb yra pasakęs, kad daina yra tautos sielos paveikslas. Dainų turinyje bei melodijose galima pažinti ir išgyventi tautos praeitį, jos kovas, herojiškumą, vergovę, liūdesį, laisvės troškimą, ryžtą, laimėjimus ir džiaugsmą. Daina, anot, H. W. Longfellow, yra dangiškoji me-

lodija. Šiandieną klausydamiės dainų — mes žavėjomės tonis dangaus melodijomis. Jos teikė mums džiaugsmo ir pasididžiavimo, kad JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės taip puikiai sugeba dirbti ir pasireikšti dėka jų narių pasiaukojimo. Tai sustiprina mūsų tautinius jausmus ir kelia mūsų tautinę savigarbą.

Minėdami Dainų šventę — prisiminkime, kad Liudvikas Rhea, Lietuvių Seminaro vedėjas Karaliaučiaus Universitete, jau 1825 m. praskynė kelią lietuvių dainoms į pasaulinį literatūros lobyną. Jis pasekė Philipp Ruhig, kuris pirmasis sudomino pasaulį lietuvių dainomis, išleisdamas 1745 metais savo knygą Karaliaučiuje apie lietuvių kalbą ir dainas. Po to, vokiečių rašytojai, poetai — Lessing, Herder, Goethe žavėjosi lietuvių dainomis ir kėlė jų grožį. Juos pasekė 18-me amžiuje lenkų rašytojai, kurie ypač susidomėjo Lietuva, jos kultūra ir istorija. Devyniolikame šimtmetyje Lietuva lenkams rašytojams buvo įkvėpimo šaltinis jų veikalams rašyti.

Pirmasis Lietuvos diplomatinės atstovas Paryžiuje, O.W.L. Milašius 1919-1920 metais išvertė 28 lietuvių liaudies dainas į prancūzų kalbą. Vėliau, 1928 m. jis išvertė daugiau lietuvių dainų. Jis ypač jas gražiai aprašė 1929 m. straipsny-

Kiekvienam lietuviui patartina įsigyti LRK SUSIVIENIJIMO ISTORIJA

PARASĖ DR. PROF. ANTANAS KUCAS 370 pusl., daug nuotraukų

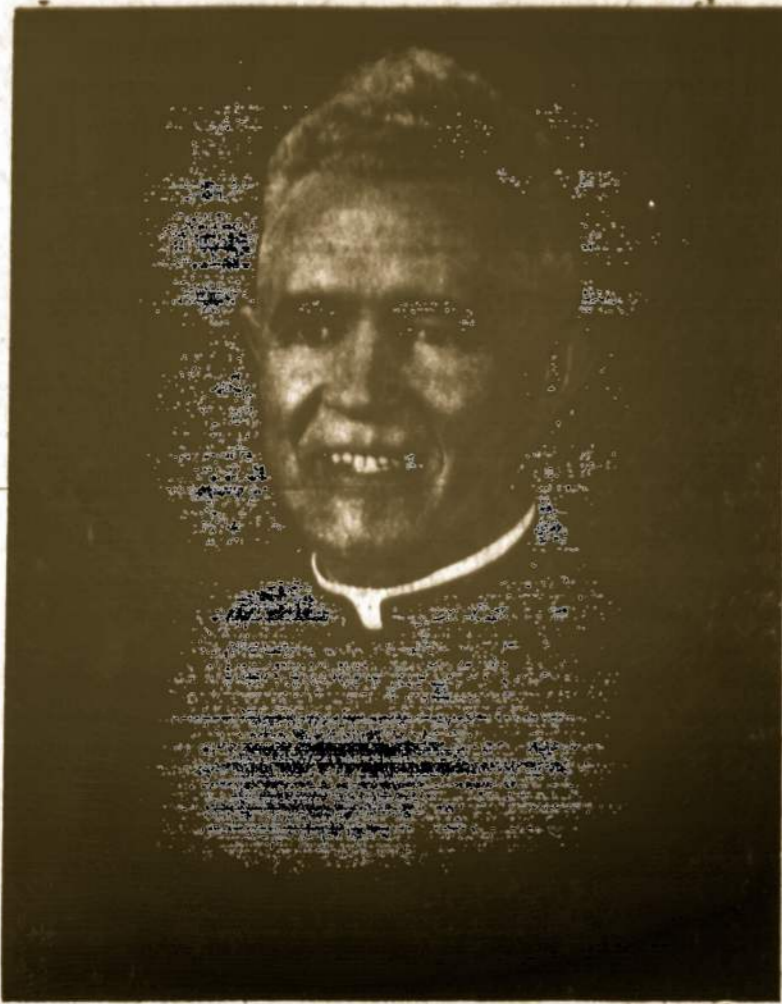
Skaitydami Susivienijimo Istorija susipažinsit su pirmųjų lietuvių atėvių pergyvenimais, vargais ir rūpesčiais; susipažinsit su pirmųjų draugijų, organizacijų, parapijų, švietimo, kultūrinų ir ekonominių įstaigų steigimu; taipgi susipažinsit su Susivienijimo neuitais keliais, veikla ir nuopelnais savišalpos, religinėje, kultūrinėje ir tautinėje srityse.

KAINA: kietais virželiais \$3.00; minkštais — \$2.00

UŽSISAKANT KREIPKITES SUSIV. CENTRO ĮSTAIGON:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

PRELATO J. LIPKAUS SUKAKTIS

Prelatas Juozas Lipkus

Prelatas Juozas Lipkus, LRK-SA 54 kp. narys buvęs ilgametis Grand Rapids, Mich., Sv. Petro ir Pavilo parapijos klebonas, š.m. liepos 10 sulaukė aukštinės (50 m.) kunigystės sukakties.

Sukaktį minėjo liepos 11 iškilmingomis mišiomis, o po pamaldų parapijos mokyklos patalpose buvo surengtos vaišės — priėmimas.

Sukaktuvinkas yra gimęs 1894 m. gegužės mėn. 5 Alytuje. Mokėsi Alytuje ir seini miesto mokykloje. Į JAV atvyko 1911 m.

1921 m. pavasarį baigė Mon-

treal, Kanadoj, kunigų seminariją ir liepos 16 išvestas kunis. Kelis metus vikaravo Sagenaw, Mich. 1925 m. užėmęs Grand Rapids Sv. Petro ir Pavilo parapijos klebono vietą čia darbovisi iki pašlijusi sveikata privertė iš atsakingų klebono pareigų pasitraukti. Už nuopelnus parapijai ir Bažnyčiai Vyskupas Has suteikė prelato titulą.

Ilgus metus vadovaudamas parapijai, jis rėmė LRKSA, Vyčių, Moksleivių, Moterų Sąjungos ir kitų katalikiškų ir patriotinių organizacijų veiklą.

Sukakties proga sveikiname ir linkime ilgiausių metų!

mą kalbėjo, vietoje negalėjusio atvykti dr. J. Valaičio, — Fondo steigėjas dr. A. Razma.

Rezoliucijų komisija — pirmin dr. V. Paprockas, nariai A. Sabalis ir J. Maurukas — pateikė suvažiavimo rezoliuciją. Joje iškelta Fondo reikšmė, sutarta, kad Fondas ugdo lietuvių kultūrą ir remia lietuvių bėgimo pastangas.

Posėdžio metu buvo premijų įteikimo iškilmės. Rašytojui Kaziu Bradūnui, atvykusiam iš Chicago, buvo suteikta Liet. Rašytojų Draugijos metinė premija, už jo naują knygą "Donelaičio kapas". Premijos mecenatas — L. Fondas, dabar kasmet rašytojų premijoms skiria po 1,000 dol. Premiją įteikiant, kalbėjo L. Rašytojų Djos pirm. T. L. Andriekus, O. FM, ir pats laureatas, K. Bradūnas. Andriekaus žodžiais, garbė L. Fondui, nes jis įvertino kūrybos jėgą tautai. K. Bradūnas pažymėjo, kad "stebuklais kartais galime tikėti — ir L. Fondas yra tokiu stebuklu". 4,500 premiją — auką parenti lituanistikos kursams Fordhamo universitete, dr. Balukas įteikė L. Bendruomenės pirmi-ninkui Vyta. Volertui.

L. Fondo pirmasis rytų parakraščių sąskrydis baigtas banketu, su menine dalimi. Jo metu L. Fondui buvo surinkta 7,280 dol. (Elta)

Vak. Vokietijoje paskelbtas per 10 pastarųjų metų žuvo 86 gyventojai, siekė pasitraukti iš Rytų Vokietijos į laisvąją Vakarų Vokietiją. Vokiečių pasienio policijos duomenimis, Rytų Vokietijos įstaiagai sienos su Vakarų Vokietija yra įrengusios 2 milijonus minų, 424 stebėjimo bokštus, gi spygliuotų vietų ilgis siekia net 52,500 mylių. (Elta)

Gintaro atsargų dar yra ilgiems metams

Rusai siekia kuo daugiau iškasti gintaro Baltijos jūroje. Neseniai pradėti darbai įrengti naujai Kaliningrado (Karaliaučiaus) gintaro kombinato kasyklai. Pernai minėtas kombinatas papuošalams panaudojo 458 tonas gintaro. Naują kasyklą manoma galutinai užbaigti 1974 metais ir tais metais gintaro gauti iki 1150 tonų per metus ir daugiau. Rusai patikina, panaudoję ir Tass agentūrą: gintaro atsargų turėsią pakakti dar ilgiems metams... (Elta)

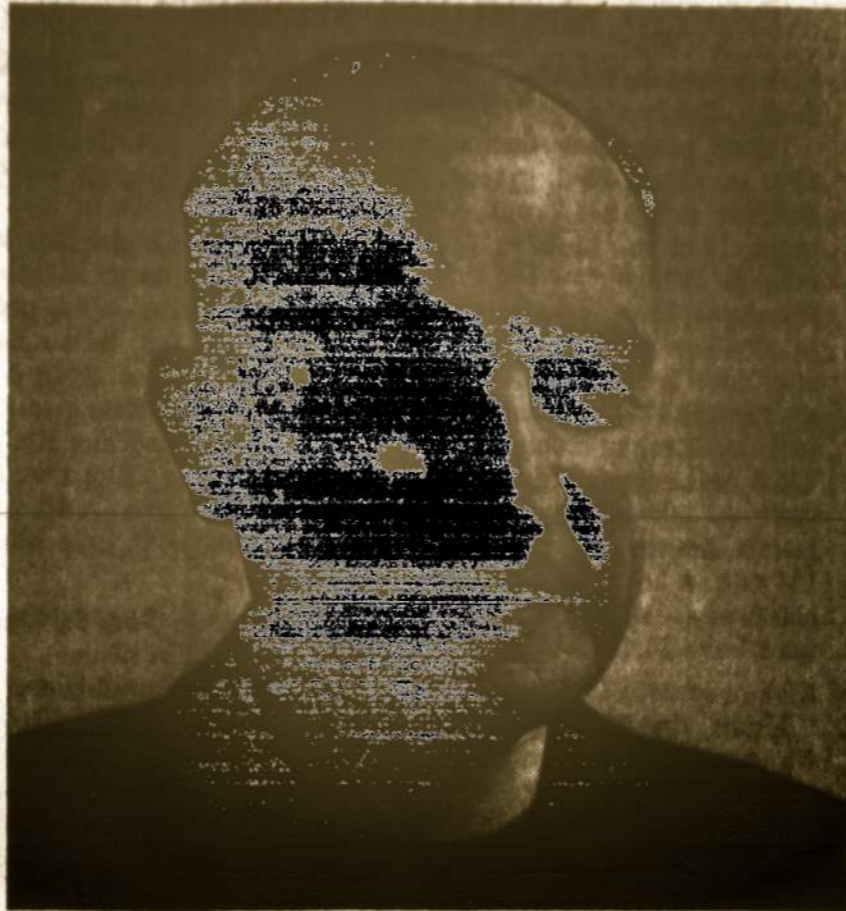
1971 m. liepos 2-6 d.d. Lietuvos atstovas, J. Kajeckas, lankėsi Chicagoje, kur dalyvavo VI-je Dainų Šventėje bei bankete. Chicagoje jis turėjo eilę pasitarimų ir pasimatymų — pasikalbėjimų Lietuvai liečiančiais klausimais.

— Maskva. — Trys sovietų astronautai, išbuvę erdvėse 24 dienas, jų erdvėlaiviu nusileidus ant žemės, rasti negyvi. Žuvo Dabrovolskij, Volkov ir Patsajev.

— Ketvirtosios Liet. Dainos Šventės proga, atitinkamus pareiškimus paskelbė Chicago miesto majoras Richard J. Daley ir sen. Frank Savicko pastangomis pareiškima paskelbė Illinois valstybės senatas.

Apie Fondo pelno paskirsty-

Mirė kan. Feliksas Kapočius

A.a. kan. Feliksas Kapočius

Chicago, Ill. — Liepos 22 Sv. Kryžiaus ligoninėje mirė visuomenininkas, patriotas kanau-ninkas Feliksas Kapočius. Vairuodamas automobilį jis buvo ištiktas širdies smūgio, kuris ir buvo mirties priežastimi.

Palaidotas 24 iš Queen of Apostles bažnyčios, Riverdale Ill., Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Vellonis buvo gimęs 1895 m. gegužės 31, Voltūnų kaime, Zemaikiečio valsčiuje, Ukmergės apsk. Mokėsi Ukmergėje, Kauno kunigų seminarijoje ir Lietuvos universitete, Kaune.

Kunigu buvo išvestas 1915 m. birželio mėn. 3 Vikaravo

Sėtoje, Kauno katedroje; vadovavo Kauno Prisikėlimo bažnyčios pastatymui ir buvo jos klebonas. 1924 m. pakeltas dekonu, 1944 m. kanauininku.

Į JAV-tybes atvyko 1950 m. gruodžio 22.

Buvo Pavasarininkų Sąjungos pirmininkas, "Pavasario" redaktoriumi, Ateitininkų Federacijos, Katalikų Veikimo Centro ir kitų organizacijų veikėjas, bendradarbiavo laikraščiam Lietuvoje ir JAV.

Už nuopelnus, Lietuvos vyriausybės apdovanotas Gedimino ordinu.

Teilsis jo vėlė Viešpaty!

LRK SUSIVIENIJIMO VADOVYBE

DIREKTORIŲ TARYBA.

Dv. Vadas — Prel. Jonas F. Baltrusevičius, 416 E. South str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Prezidentas — Leonardas Simutis, 228 Nauvoo, Park Forest, Ill. 60466.

Viceprezidentas Veikiantysis sekretorius—Atty. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Užduoties — Leokadija Donarovich, 37 Eldon ave., Lansdowne, Pa. 19050

Užduoties — Vito A. Yucius, 52 Shady Drive, W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Dr. Vladas Šimaitis, 2737 West 43rd. St. Chicago, Ill. 60632

Dr. Kvetėjas — dr. Albertas J. Valibus, 266 Wright str., Kingston, Pa. 18704.

Direktorai:

Pranas J. Katilius, 1059 Blair ave., Scranton, Pa. 18508

Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N. Y. 11421.

Alvera Balanda, 72 Chipman Str., Waterbury, Conn. 06708

Labdarėjų komisija:

Marijona Srupšienė, 6733 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629.

Josephine Gilbert, 331 North St., Minersville, Pa. 17954.

Julė Salasevičienė, 918 Helmdale ave., Cleveland, Ohio 44112.

Spaudos — informacijos komisija:

Stasys Garliauskas, 1949 Hubbard Ave., Detroit, Mich. 48209.

Juozas B. Laučka, 9610 Singleton Dr., Bethesda, Md. 20034.

Kunigunda Kėblinskienė 202 31 Schaefer, Detroit, Mich. 48235.

Telėmo komisija:

Adolfas Norvaiša, 947 Market str., Kingston House, Kingston, Pa. 18704.

Marija Jokubaitė, 32 Bright str., New Haven, Conn. 16513.

Jonas Litvinas, 4610 So. Wood str., Chicago, Ill. 60609

Jaunimo komisija:

Lorraine Jucienė, 52 Shady Drive, W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Agota Ashman, 438 Spring str., Collinsville, Ill. 62234.

Jonas Burnickas, 24 De Cicco Road, Waterbury, Conn. 06705.

Statutų komisija:

Teis. Petras Jokubka, 3528 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632.

Vytautas Paulauskas, 133 Cherry str., Plymouth, Pa. 18651.

Petras J. Montvila, 85-66 98 St., Woodhaven, N. Y. 11421.

Okupuotoje Lietuvoje

Gegužės 5-8 d. Vilniuje vyko, po penkerių metų pertraukos, kompozitorių sąjungos šeštasis suvažiavimas. Jį atidarė seniausias kompozitorius — J. Karosas.

Iš naujųjų kūrinių, lietuviai muzikai okup. Lietuvoje penkiose vakaruose pateikė simfoninę, kamerinę, chorinę ir vaikų muziką.

Iš naujų veikalų buvo atlikti: V. Jurgučio vokalinis instrumentinis kūrinys "Vyriškos novelės", V. Barkausko Antroji simfonija, G. Kuprevičiaus Koncertas smuikui ir vargonams. Su choraliniais kūrinių pasirodė kompozitoriai B. Dvarionas, V. Bagdonas, V. Barkauskas, V. Paltanavičius ir kt.

Moterys okup. Lietuvoje sudaro beveik pusę darbininkų ir tarnautojų. Būdinga, kad dirbančiųjų tarpe išsismokslinimo atžvilgiu moterys yra pralenkusios vyrus. Iš tūkstančio dirbančių asmenų aukštąjį mokslą turi 54 vyrai ir 57 moterys, nebaigtą aukštąjį mokslą — atitinkamai 13 ir 16, vidurinį specialiujių — 72 ir 110, bendrąjį vidurinį — 84 ir 113.

M. K. Čiurlionio dailės muziejuje Kaune gegužės mėn. pabaigoje atidaryta nuolatinė dailininko skulptoriaus Petro Rimšos, mirusio 1961 m., kūrybos ekspozicija. Išstatyta daugiau kaip 70 darbų.

Birželio 28 Vilniuje mirė pargarsėjęs okupantų pataikūnas rašytojas Antanas Venclova, 65 m. amžiaus. Jis pats ištikimai tarnaudamas Kremlui stengėsi įvairiom priemonėmis palenkti kitus lietuvius, ypač rašytojus, tarnauti pavergėjams.

Vilniaus viename kino teatre pradėti rodyti tik pieštiniai (vad. multiplikaciniai) filmai. Publika vieną savaitę vos tilpusi salėje.

Lietuvos Žemės ūkio akademijoje šiuo metu mokosi 8835 studentai, agronomijos fakultete mokosi 600 studentų, o mechanizacijos — 830 studentų. (Elta)

Klaipėdoje veikia kursai praeiti esperanto kalbos specialistams. Š. m. kovo mėn. 74 Klaipėdos merginos ir vaikinai gavo tokių kursų baigimo liudijimus. Okup. Lietuvos jaunimas esperanto, tarptautine kalba, ypatingai domisi. (Elta)

Okup. Lietuvoje pasižymėjusi vargonininkė, Giedrė Lukšaitė buvo pakviesta vargonų koncertams į Prancūziją ir R. Vokietiją. Anksčiau ji jau koncertavusi Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. (Elta)

A. Mikšytė, Kauno muzikinio teatro solistė ir dar keli menininkai š. m. gegužės mėn. koncertavo Lenkijoje — Varšuvoje, Vroclave (buv. Breslau), Poznanėje ir kt. miestuose. (Elta)

KODEL SKRUZDES TOKIOS DARBSČIOS? Kąkur Norfolk, Britanijoje, mokytojas gamtos pamokoje pasakojo apie skruzdės.

— Darbininkė skruzdė pajėgia pavilkti 50 kartų už save sunkesni daiktą. Sakykite, kodėl taip yra?

Mokinukas tuojau pakėlė ranką ir atsakė: — Dėl to, kad skruzdės neturi profesinių sąjungų.

Nelaimė Geležinkelio stoty susitinka du pažistami: — Kodėl toks nusiminęs? — Dingo mano visas bagažas. — Pavogė? — Ne, atsikimšo butelis.

Marlborough's žodinis LITHUANIAN SELF-UGHT PARUOSTAS

M. Variakojytis Inkenienė Knyga pritaikyta mokantiems angliškai ir norintiems mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius posakius ir pašnekėjus su fonetiniu angli kalbos ištarimu.

Kaina \$1.25 Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas nuolat didėja

Lietuvių Fondo pirmoji JAV rytų pakraščių konferencija įvyko š.m. gegužės 15 d. New Yorke, International viešbutyje, šalia Kennedy aerodromo.

Konferencijai pirmininkavo, pasikeisdami, Vliko Valdybos narys R. Kezys ir J. Brazauskas, prezidentu dar buvo pakviesti A. Rugsys ir J. Vytyvienė — sekretore.

L. Fondo konferenciją New Yorke atidarė dr. J. Kazickas vadovaujamas L. Fondui New Yorke. Jis džiaugėsi, kad L. Fondas pasigėrėtina auga, nugalėjęs net 1969-70 m. sunkumus, į kuriuos buvo patekusios panašios JAV organizacijos.

Sekė L. Fondo vadovybės pranešimai. Tarybos pirm. dr. G. Balukas pažymėjo, kad Fondui ypatingai rūpi lietuvių bėgimo išlaikymas šioje šalyje. Akys nuolat krypstą į jaunimą. Per apie 9 metus L. Fondas lietuvių kultūros vertybėms jau yra paaugęjęs apie 132,000 dol. Balukas atkreipė dėmesį, kad lituanistams remti Fondas parėmė Chicago universitetą, be to, Fordhamo universiteto lituanistikos kursams, šią vasarą, pa-

skirta 4,500 dol.

L. Fondo Valdybos pirm. dr. K. Ambrozaitis apžvelgė bendrą L. Fondo padėtį. Per aštuonerius metus narių skaičius pakilo iki 2,800. L. Fondo dalyvauja 165 organizacijos. Daugiausia, iš paskirų profesijų, yra suaukoję JAV lietuvių gydytojai — jų įnašai sudaro per 108,000 dol. — tai sudaro 17 proc. visų aukų. Toliau seka kunigai, inžinieriai, architektai ir kt.

Fondo Investicijų komisijos pirm. H. Daras plačiai apžvelgė Fondo finansinę istoriją bei nuolatinį augimą. Dabar Fondas jau yra sutelkęs per 675,000 pagrindinio kapitalo. Fondas kasmet daugiausia lietuvių kultūrai augti paskirsto, iš nuosimčių, po 31,000 ir pan. dol., tuo tarpu prašančių parenti bendra suma siekia net 100,000 dol. Fondui paskirkus vieną mil. dol., metinė paramos suma sieks 50,000 dol. Diskusijų metu pabrėžta: po žydy, jokia kita tauta neįstengia parodyti tokio entuziazmo, kaip lietuviai. Tokio Fondo neturi jokia kita tautybė JAV-se.

Apie Fondo pelno paskirsty-

Graži šventė

Hartford, Conn. — Sv. Trejybės parapijos Vyrų klūbas kasmet rengia komunijos pusryčius.

Siemet ta šventė buvo birželio mėn. 20 d. — tėvų dienoje. Šventė prasidėjo 8:30 v. pamaldomis Sv. Trejybės bažnyčioje. Klūbo kapelionas, kun. Rikteraitis aukėjo šv. mišias ir pasakė reikšmingą tai dienai pritaikytą pamokslą.

Pamaldoms pasibaigus klūbo nariai ir svečiai susirinko į Amerikos Lietuvių Piliiečių klūbą pusryčiams. Vadovavo ir įdomiai juos pravedė teisėjas Pranas Mončiūnas. Svečių tarpe buvo kun. Rikteraitis, Hartfordo miesto meras G. Athanson ir miesto išdininkas "Bud" J. Mahon. Svarbiausią ir įdomiausią kalbą pasakė meras G. Athanson.

Jis sakė, kad lietuvių tauta yra kenčianti ir kovojanti tauta dėl savo laisvės ir kad lietuvių tauta turi aukštą kultūrą, gražius papročius bei tradicijas. Jis linkėjo Vyrų klubui ir toliau palaikyti ir tęsti tas gražias tradicijas rengiant komunijos pusryčius.

Po to dar kalbėjo kun. Rikteraitis, miesto išdininkas J. Mahon "Bud" ir kiti. Pusryčiuose dalyvavo klubo nariai ir daug svečių. Pusryčiai praėjo jaukioje nuotaikoje.

Klūbo tvarko ir jam vadovauja pirmininkas Antanas Grigas, kuris daug laiko pašvenčia tam darbui.

Dalyvis

Liūto pėdomis Du keliautojai pastebėjo dykumos smėly imintas didžiulio žvėries pėdas.

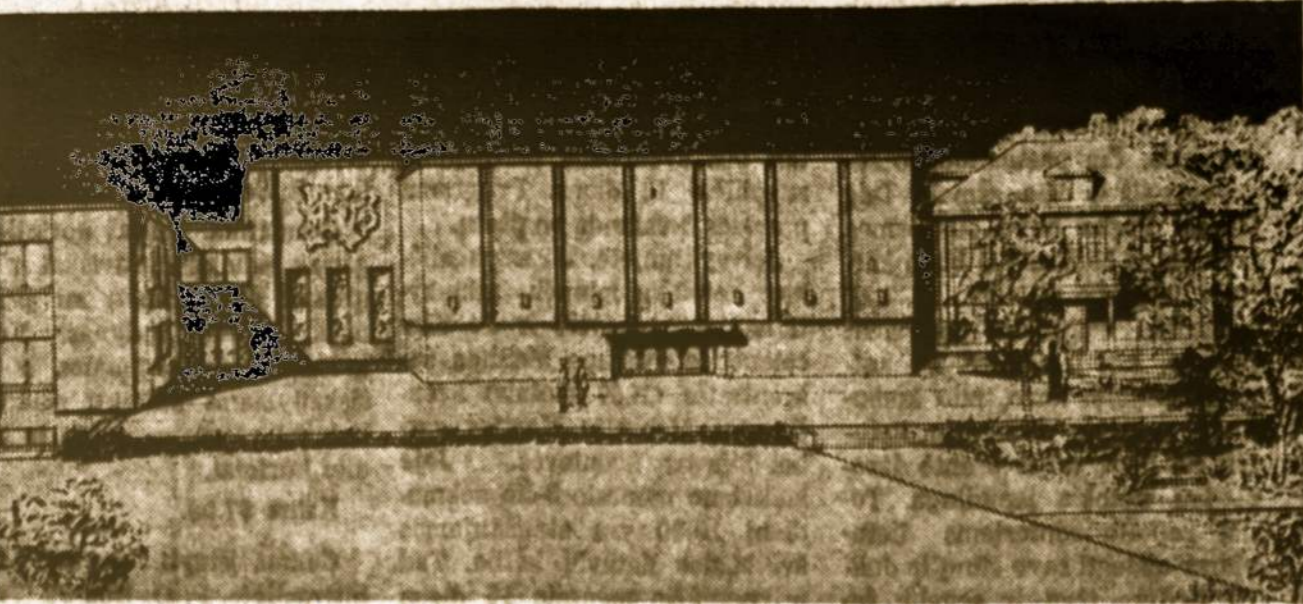
— Juk tai liūto — sako vienas.

— Taip, milžino liūto, — sutinka antrasis.

— Tuojau eik šiomis pėdomis, reikia juk išaiškinti, kur link jis nuėjo.

— Gerai, o tu? ...

— Aš taipgi eisu jo pėdomis, tik priešinga kryptimi. Reikia juk išaiškinti, iš kur jis atėjo, — atsako antrasis.

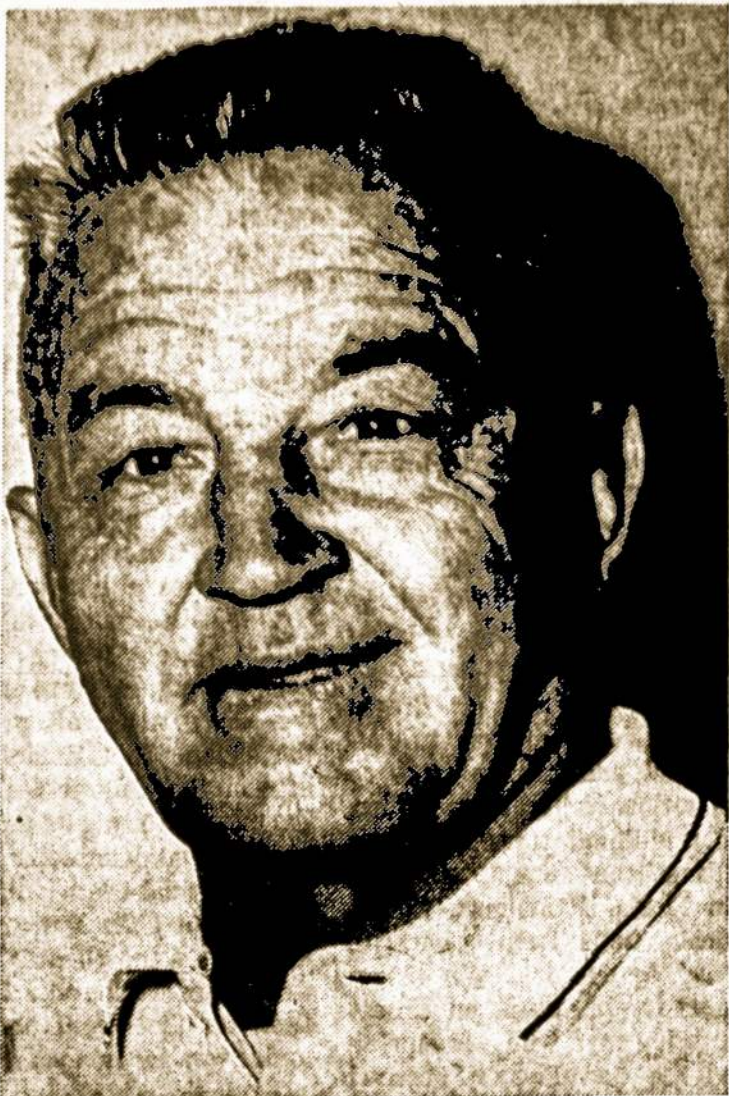

Taip atrodo stotomo Kultūros Židinio salė, koplyčia ir vienuolynas. Dešinėje matosi namas, kur dabar vyksta lietuviškas judėjimas. Planai geriau matyti ir per naują padaryti prisitaikant prie naujųsių reikalavimų. Planus parėngė architektas Adolfas Tylius.

GARSAS • Lithuanian U.S. Alliance of America
English Section
 Edited by P. P. CINIKAS, M.I.C.

SETON HALL COACH SHOWS THEM HOW

by Rich Guenther

John Kroel

"I can easily beat many of players", said Seton Hall tennis coach John (Kravalauskas) Kroel.
 That normally might not be much of an accomplishment for a coach, but Kroel's case is not a normal one. He'll be celebrating his 77th birthday in August.
 Kroel has been playing the game since 1914, and he's been coaching the Pirates since 1960 and, he said, "With the Lord's help I'll keep on being active in the game. In fact, I feel better this season than I did last year, so there's no telling how much longer I can keep on going. You know,

being around the kids makes me feel younger."
 Kroel began his athletic career in 1910, playing semi-pro baseball in the Passaic-Clifton area.
 "I was a switch hitter in those days," he recalled, "and I think that learning to hit with both hands helped me greatly with my tennis playing. To this day I advocate an ambidextrous style of play. There are too many players with weak backhands, even in the pro ranks."
 "If they would just try to switch the racket back and forth in their hands they would be better off. What

they lose in speed, they would make up in accuracy."
 Kroel became acquainted with the game after tiring of baseball.
 "In 1914, a friend of mine named Gus Meenan invited me to a private club he was in charge of in Paterson," Kroel recalled. "I had never played before but he gave me an old pair of shoes and an old racket and challenged me. We played pretty even that first time but from then on he never beat me."

Not many people did once he began practicing steadily. He became the city champ of Passaic in 1924 and 1926 and in 1936 he and Ralph DeMott took the New Jersey doubles title.

With each victory he advanced in the United States Lawn Tennis Association rankings until he was the number six senior player in the nation and number two in the East in 1942.

In 1960 he captured the national seniors singles championship at Miami without losing a set. His final match was umpired by Trenton's Eddie Moylan who told him about the coaching job at Seton Hall.

"I had never really coached anybody except at the YMCA in Passaic," he said, "but I could see right away that I was going to enjoy it."

"A great many of the boys I've coached knew very little about the game when they came out for tennis and it's been quite a challenge going over certain things that I've come to take for granted. Some of my players aren't even knowledgeable about the scoring rules of the game."

"But I notice that tennis is becoming more and more popular and the turnouts for the team have been getting larger each year so as long as there is an enthusiasm for the game on their part, I'm willing to teach."

Kroel weighed 160 pounds when he broke into sports 54 years ago and he has maintained that mark to this day.

"I think it's been my diet that has kept me in such good shape," he explained. "Ever since I was in Panama with the Navy in 1919, I have eaten very little other than fruits and vegetables. Other people I know couldn't stand such a diet but it has obviously worked well for me."

(Sunday Star-Ledger, 4-4-71)

JOSEPHINE DAUZVARDIS
LITHUANIAN WEDDING CUSTOMS

Our Lithuanian nation has a wealth of customs and traditions which have fallen into disuse and near oblivion. Ancient Lithuanian wedding customs served to underline an important milestone in life and to provide entertainment in times when there was very little free entertainment available. The wedding customs were, in effect, a many-faceted framework for a folk drama of romance, pathos and comedy, embellished with song, dance and recitations. This article gives but a sketchy outline.

As in all romantic dramas, boy meets girl, romance blossoms and leads to serious considerations. Let's follow the scenario:

Having "popped the question" to his beloved, the young man must make a rigidly prescribed visit to the parents of his chosen one. He must be accompanied by a *piršlys* (matchmaker), an older friend or a relative of sharp wit, glib tongue and flowery vocabulary, with the insignia of the *piršlys*: a hand-woven linen *abrūšas* (the versatile Lithuanian towel) draped over one shoulder, and a bottle of mead or stronger potable in his pocket. In a lengthy, flowery *oracija* (oration), the *piršlys* extols the virtues and the wealth of the suitor and leads to a discussion of wedding plans. After some dicker over dowry and wedding arrangements, the girl's parents give their approval. The suitor is given a twig of *rūta* (rue) wrapped in a kerchief his fiancée had woven; in some regions, he is given a pair of miniature gloves she had knitted on sewing needles. The suitor delivers these gifts to his own mother.

Serious preparations for the wedding are then begun by both families: ale is made, aged casks of mead are dug out of the ground, cheeses, sausages and other viands are prepared in quantity.

Each family selects a *kvieslys* (inviter) to invite friends and relatives to the wedding. He, like the *piršlys*, must be glib of tongue, prepared to deliver flowery invitational *oracijos*. For his important mission, the *kvieslys* is provided with a staff decked in ribbons, rue and bells. Those invited present him with additional ribbons for his staff, hand-made ties and sashes, etc.

Prior to the wedding, two parties honor the bride and groom separately: the groom is the center of attention at a *did-vakaris* (big evening) attended by his friends and relatives.

The *merg-vakaris* (girl's evening) for the bride is a time of poignancy and sad leaving. Her friends and bridesmaids gather around her, singing plaintive songs of farewell to her, to her care-free days of girlhood, to her garden of rue, to her home. The bride, seated on an inverted *duon-kubilis* (bread-making tub) has her hair braided and adorned with flowers and rue. The girls dance the graceful bridesmaids' dance *Sadutė*, and other dances such as *blezdingslė*, *skeptinė*, *vainikinė*.

The arrival of the bridegroom and his party, during the *merg-vakaris*, or the day preceding the wedding, is heralded by much singing and shouting, jingling of bells and random rifle shots into the air — presumably to ward off evil spirits which might bode ill to the couple. Alerted by the noise, the bride's friends hide her behind a curtain, and they themselves occupy all the chairs and benches in the house. The groom's entourage "ransoms" the bride and "buys" its way into the house and onto the benches.

The bridal couple is then seated in the place of honor — at the corner of the table, in back of which can be seen the bride's tree — birch or evergreen branches hung with intricate straw ornaments. The tree is later auctioned off to wedding guests and the money given to the bride. The couple drink wine or mead from a specially carved wedding cup, and start of feasting. Songs and dances suitable to the occasion are performed during the evening. The bride must shed copious tears, and, if, occasionally she forgets to do so, she is reminded by a tear-jerking song sung by the guests.

The *merg-vakaris* is the opportune time for presenting gifts to the bride. Three of her bridesmaids perform the *ačiavimo* (thanking) ceremony — bowing to each guest present, and thanking profusely for each gift received. The *kvieslys*, who accompanies them, obligingly bears all the gifts: gifts of money on a tray, and gifts of linen or handiwork artical-

SCHOLARSHIP FUND AVAILABLE FOR LITHUANIAN YOUTH IN U.S.

Brunswick, Maine — A scholarship fund for students of Lithuanian descent has been established at Bowdoin College, Maine's oldest institution of higher learning.

Dr. John M. Bachulus of Bowdoin's Class of 1922 has established the Antanina Kunigonis-Marcinkovičius Bachulus Fund in memory of his mother and his brother, Dr. Matthew J. Bachulus of the Class of 1928.

The income of the fund will be available annually for scholarships, with preference to worthy and deserving students who are American citizens of Lithuanian descent or students from other countries who are of Lithuanian origin.

Bowdoin, a privately supported liberal arts college for men, was founded in 1794. It offers a stimulating environment for learning — one which is intimate in setting, yet broad as the liberal arts in scope. Its enrollment of 880 men represent 30 states and 15 foreign countries.

Among Bowdoin's many notable alumni are Franklin Pierce, 14th President of the United States; Nathaniel Hawthorne and Henry Wadsworth Longfellow, two giants of American literature; and Admirals Robert E. Peary and Donald B. Mac Millan, famed Arctic explorers.

The College is located in Brunswick, Maine, a few miles from the shores of Casco Bay on the Atlantic seacoast. Travelling time by automobile from Boston is a little over two hours.

The campus is a spacious tract of 110 acres, containing more than 30 buildings and excellent athletic facilities. The Bowdoin Senior Center Program, inaugurated in 1964, is a unique plan for integrated study and living in the senior year. The Program is conducted in new physical facilities which include a 16-story residential tower for members of Bowdoin's Senior Class. Other major new facilities include the Hawthorne-Longfellow library, providing for a collection of over 500,000 volumes, and a new gymnasium.

Inquiries about the Bachulus Scholarship Fund and admission to Bowdoin College should be made to the Director of Admissions, Bowdoin College, Brunswick, Maine 04011.

Dr. John Bachulus was a Navy surgeon for more than 30 years. He retired in 1955 with the rank of Captain and now makes his home in Brunswick, Maine.

A specialist in aviation medicine, he did pioneering research in high altitude problems in the pre-World War II years. For a number of years he served as a U.S. coordinator and liaison officer for the Baltic States and specialized in Lithuanian affairs.

Dr. Bachulus served as Senior Naval Flight Surgeon in Europe during the Berlin Airlift and was Coordinator for the U. S. Medical Airlift which brought relief to Egypt during a cholera epidemic in 1948. He was Staff Medical Officer and

ported liberal arts college for men, was founded in 1794. It offers a stimulating environment for learning — one which is intimate in setting, yet broad as the liberal arts in scope. Its enrollment of 880 men represent 30 states and 15 foreign countries.

Among Bowdoin's many notable alumni are Franklin Pierce, 14th President of the United States; Nathaniel Hawthorne and Henry Wadsworth Longfellow, two giants of American literature; and Admirals Robert E. Peary and Donald B. Mac Millan, famed Arctic explorers.

The College is located in Brunswick, Maine, a few miles from the shores of Casco Bay on the Atlantic seacoast. Travelling time by automobile from Boston is a little over two hours.

The campus is a spacious tract of 110 acres, containing more than 30 buildings and excellent athletic facilities. The Bowdoin Senior Center Program, inaugurated in 1964, is a unique plan for integrated study and living in the senior year. The Program is conducted in new physical facilities which include a 16-story residential tower for members of Bowdoin's Senior Class. Other major new facilities include the Hawthorne-Longfellow library, providing for a collection of over 500,000 volumes, and a new gymnasium.

Inquiries about the Bachulus Scholarship Fund and admission to Bowdoin College should be made to the Director of Admissions, Bowdoin College, Brunswick, Maine 04011.

Dr. John Bachulus was a Navy surgeon for more than 30 years. He retired in 1955 with the rank of Captain and now makes his home in Brunswick, Maine.

A specialist in aviation medicine, he did pioneering research in high altitude problems in the pre-World War II years. For a number of years he served as a U.S. coordinator and liaison officer for the Baltic States and specialized in Lithuanian affairs.

Dr. Bachulus served as Senior Naval Flight Surgeon in Europe during the Berlin Airlift and was Coordinator for the U. S. Medical Airlift which brought relief to Egypt during a cholera epidemic in 1948. He was Staff Medical Officer and

(cont. page 6, col. 5)

RELIGIOUS FREEDOM — GREAT SOVIET MYTH

REV. ALBERT J. CONTONS

Communist persecution is crippling the Church in Lithuania and rendering it inactive for practical purposes.

Out of fear of reprisals Christians are discouraged from coming to church for worship, baptism, marriage, or funerals. If church doors remain open, it is basically a propaganda gesture to hide religious persecution from naive Western visitors.

This is the situation which saddens Lithuanians the world over.

Soviet Occupied

Lithuania has the unenviable distinction of having lived under Communist and Nazi occupations. A small and independent nation of three million on the shores of the Baltic Sea 85 percent Catholic, Lithuania was forcibly oc-

cupied by Soviet armies in 1940. As a result of the surprise German attack in 1941 Lithuania was under Nazi rule until 1944, when Soviet armies overran Lithuania again.

Having experienced life under Communism in 1940-1941, about 75,000 Lithuanians fled to the West before the swift advance of the Red Army in 1944. During mass deportations in 1941 and 1944-1950 more than 300,000 were swallowed up in Siberian slave labor camps. Some 30,000 Lithuanian freedom fighters were killed between 1944 and 1950 in guerilla warfare resisting Soviet occupation.

Priests Protest Repression
 Religious freedom is so completely denied today by the Communist regime that priests in Lithuania, despite personal

risk, have protested by signed declarations. In the diocese of Vilkauskis priests appealed in a letter to their bishops on Dec. 31, 1968 and protested also to Communist officials in a document signed by more than thirty priests and dated Jan. 8, 1969.

They protested government interference in seminary affairs and recalled that the Soviet constitution requires— separation of Church and State. But they asked, "What Soviet laws permit government officials to administer the internal affairs of the seminary?"

Shortly after the protest all signers received a written reprimand from Soviet officials. One priest was arrested and sentenced to hard labor in a military camp near Vilnius. The dean of the clergy was removed from office and from his pastorate. Four more priests were punished in other ways.

In August of 1969 forty priests of the Vilnius diocese signed a lengthy protest letter addressed to top Soviet authorities in Moscow and in Lithu-

nia. They protested the contradiction between the guaranty of religious freedom in the Soviet constitution and its denial in practice. They quoted from the writings of Lenin that "every person must have full freedom not only to profess any religion he wants, but also to publicize and change his faith... this is a matter of conscience and let no one dare to interfere in these matters."

"But in reality it is not so," according to the priests' declaration. "The laws which protect the rights of the faithful are broken without any consideration."

In their statement the priests outlined the tactics which are being used today by Communist officials to destroy the Catholic Church and religious belief in Lithuania.

"The Catholic Church in Lithuania is condemned to die." This is the stark and frightening conclusion of the forty Vilnius priests.

Controlled

Primary target of religious persecution is the clergy. Before the Soviet occupation of Lithuania in 1940 there were

four seminaries, 400 seminarians and 1439 priests. Today all seminaries have been shut down except one with a limit of 30 students. Of 800 priests still living, about 100 are complete invalids.

Admission of candidates to the seminary is controlled by the Communist authorities. This year the number of students allowed to be accepted from the entire country has been raised from five to six per year. An applicant has to complete his Soviet military service first. Then he needs the approval of the local and regional Communist party officials, and finally of the Communist Commissar of Cult, who is in charge of Church affairs.

Communist secret agents seek to infiltrate the seminary, to be ordained and work to destroy the Church from within. In 1961 Bishop Julius Steponavičius was exiled from his own territory because among other things he refused to ordain three students who were discovered to be Communist agents.

Priests' Work Permits

Priestly life is much restrict-

ed by Soviet authorities. To accept any church position such as pastor or assistant, the priest needs a "work permit" from the Communist Commissar of Cult (the "delegate" for religious affairs, or "Bishop of bishops," as he is nicknamed in Lithuania). The four bishops still allowed to function cannot transfer the priests without the permission of the Commissar. But the Commissar can transfer the pastors and assistants on his own authority without the bishops' approval.

If the Communist Commissar of Cult wants to punish a priest he recalls his "work permit." The priest is then given one month to find civilian employment. If unsuccessful, he is subject to deportation to a concentration camp. It is estimated that today 100 priests have been deprived of "work permits."

"Criminal Activities"

It is Soviet policy to isolate the priest from the people. The priest is not allowed to attend a wedding celebration, baptismal party or any such gathering. He is forbidden

to visit his own parishioners or to have contact with youth groups. He is not even permitted to wear clerical clothing except in church to prevent arousing the curiosity of young people about its religious significance.

The Communist press (the only press allowed) has denounced on various occasions the following priestly activities as "criminal": praying for Communists, for those who have been killed or have died in prisons; organizing sports activities for the youth; giving religious instructions to children; visiting the sick in the hospitals and the needy in their homes; urging people to love the Church and the Pope.

Not only are priests forbidden to visit the homes of their people, but the four bishops are not allowed even to visit parishes. The Sacrament of Confirmation ordinarily may be administered only in the cathedral of the diocese to make it more difficult for the children and parents living on farms or in distant towns. In the diocese of Panevezys Con-

(cont. next page)

WITH A SONG IN THEIR HEARTS

The International Amphitheater of Chicago has been the locale of many world happenings. It has also become the scene of many Lithuanian history-making events. Three years ago the Lithuanian youth of United States and Canada gathered for a splendid Folk Dance Festival. This past Fourth of July week-end 44 Lithuanian choirs from U. S. and Canada formed two huge choral groups, and more than ten thousand spectators filed into the amphitheater to hear the songs that seemed to burst from the heart.

For this Fourth Lithuanian Song Festival the sponsors needed facilities as large as the International Amphitheater to present the singers and seat the audience that had gathered from as many parts of the country as did the singers. The Lithuanian World Community has a standing committee for organizing the festivals every three years. The same organization has a similar committee for the folk dance festivals.

A Labor of Love

It is hard to imagine the amount of labor that goes into the organization of a huge festival. Forty four choirs participated this year, but many more choirs and singing groups requested the repertoire, which was agreed upon and distributed almost two years in advance of the festival date. As the preparations go on, some groups drop out for various reasons.

When groups agree to accept the repertoire, they commit themselves to long rehearsals and many of the expenses that the trip to the festival entails. The LWC standing committee cannot cover all the expenses of the journey to Chicago, but promises to absorb some of them according to the financial success of the festival. Sometimes it covers as high as sixty percent.

The project is fraught with many difficulties and personal sacrifices, both on the part of the organizers and the participants. Their sincerity must be appreciated. When two thousand singers and fifty or more choir directors appear before ten thousand people in the Amphitheater, a miracle

of organization and harmony has taken place. For all concerned it was a labor of dedication and love.

The adult choir was composed of many experienced singers, some having appeared in operas and operettas. For example, the Lithuanian Opera troupe of Chicago for many years has staged an opera a year. Some of their productions cost 30 to 40 thousand dollars. According to one correspondent for a large daily Lithuanian paper, only ten percent of the adult choir was in their early twenties. A similar percentage is noted in all the parish choirs across the country, not just the Lithuanian choirs. In fact, we might mention that our Lithuanian parishes have more choirs than non-Lithuanian parishes.

The largest of the more prominent choirs, the Ciurlionis ensemble, did not participate in the festival. It was on a South American concert tour in Colombia and Venezuela at the invitation of those countries to participate in their national independence festivities.

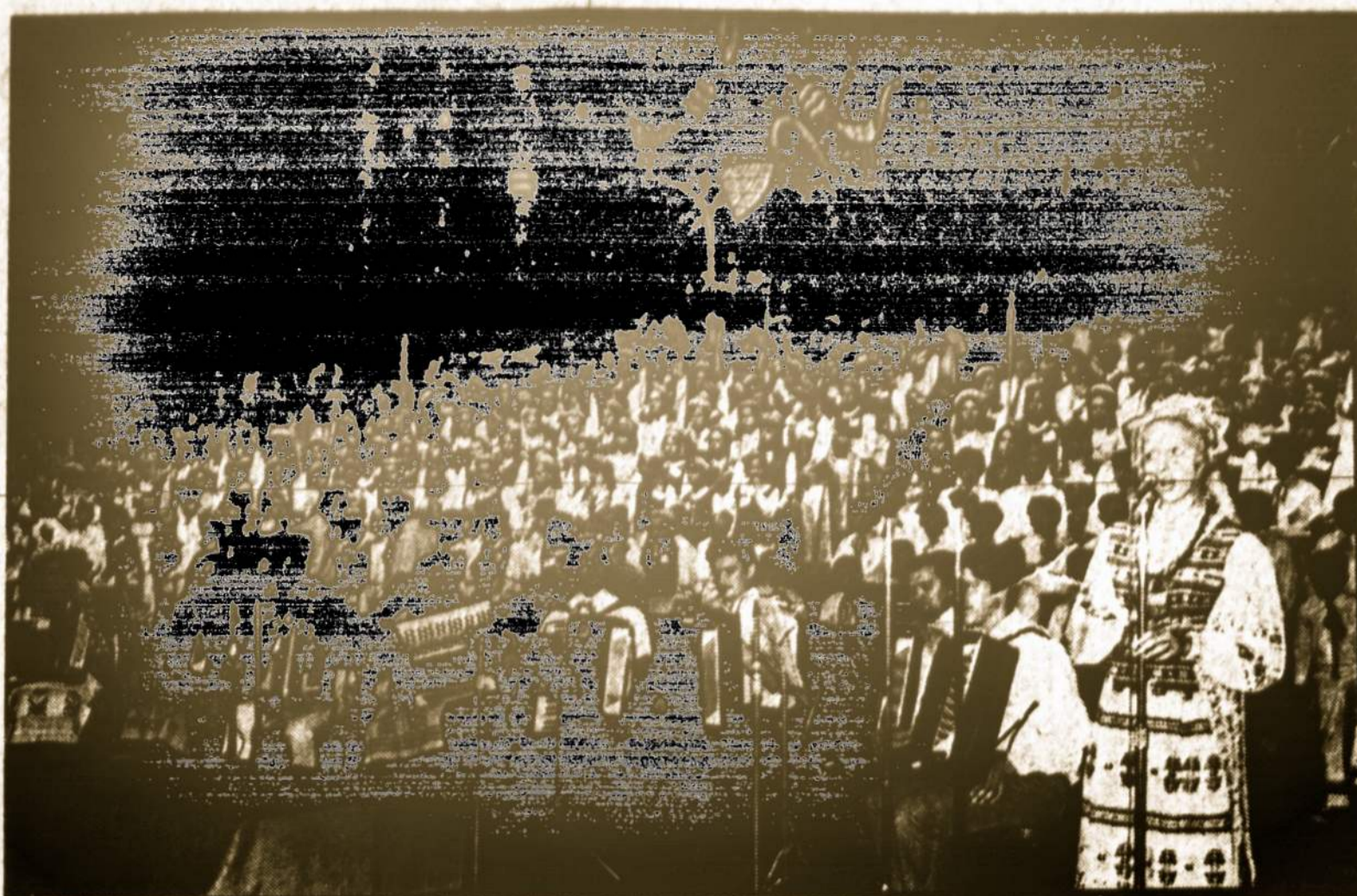
It was truly significant that every singer was arrayed in national costume, the women in their colorful long skirts, blouses and aprons, the men in plain linen trousers, white shirts and multicolored ties.

The scene on the huge stage was breathtaking. The massive backdrop depicted many animals and designs mentioned in native songs and folktales. Two pianists accompanied the choirs. Different directors conducted the successive listings in the program.

The Children's Choir

The second choir was composed of youngsters from fifteen parochial and Saturday schools. Nine groups were from Metropolitan Chicago. Of the other six, one came from as far away as Los Angeles. In all there were about 900 of these little singers.

They are our favorites at every festival. We enjoyed the adult choir, but were thrilled by the youngsters. First we observed them where they had been seated awaiting their turn to perform. To us it seemed their patience was inexhaustible.

The Fourth Lithuanian Song Festival chorus on the stage of the International Amphitheater of Chicago, July 4th. The colorful chorus of about 900 voices awaits the introduction of Karle Valaitiene (right hand corner of the picture). Story of festival in the columns of this page.

They too were dressed in the traditional native costumes. As usual, the girls outnumbered the boys and they were more well-behaved.

During the intermission they were quickly taken down and lined up on the amphitheater stage. Their songs were especially chosen for them. Mr. Faustas Strolia was their favorite director.

We took special interest in six cute second and third grade girls in the front row. They never took their eyes off the director and never had to look at the words of the songs in the books they were holding.

We would imagine that 75 percent of this group participated for the first time. Some of the eighth graders probably performed at least once before. All will have a chance to take part in future spectacles in the years to come. This is the hopeful dream of the organizers of the festival.

The Audience

The highest officials of Cook County and Chicago were invited to make up the honorary committee for the Fourth Lithuanian Song Festival. The most prominent members of the Lithuanian community in the United States and Canada

graced the list of organizers. As usual the tireless grassroots workers did most of the leg work. Some ten thousand auditors and spectators made the festival a success.

The tickets were not cheap. The price range was three to seven dollars. Not all of the seats were filled. Another thousand people could have been seated. The auditorium was air conditioned and an unobstructed view could be had by all, but it is not the best place for such a concert because of the vastness of the auditorium. The distortion of the amplifiers was not beyond reproach. Some spectators were crude in their impropriety and lack of decorum.

With few exceptions all had come to enjoy the concert, to hear the songs they love, to applaud the efforts of the hundreds who sang their hearts out in memory of the Lithuania they love.

It must be mentioned that many participants were born in this country and even though they have never seen Lithuania, they have learned to cherish her songs through the heritage handed down by their parents.

We, too, have not seen Lithuania, but we have sung her songs on many an occasion in the company of other Lithuanians. We have had the privilege of arranging many concerts for choirs, choral groups and famed Lithuanian Metropolitan Opera stars in many auditoriums, including the Chicago Civic Opera House. Those were tiring days and we did not always make the ends meet, but Lithuanian singers were given the opportunity to present their talents. This is why such concerts and festivals are so important to the Lithuanian community.

The World Must Know

The majority of the audience for the Fourth Lithuanian Song Festival was of Lithuanian descent, many of the first generation. The second and third generations were also well represented. That is good as it goes. A festival such as this calls for more than just a goodly smattering of non-Lithuanians to get a drop of Lithuanian culture and a taste of our lyrical songs. Our composers are truly creative and our singers render their works superbly, but their beauty is not too well appreciated outside our own circles. This should be taken into consideration by the organizers of future spectacles.

Critics from metropolitan newspapers avoid ethnic concerts and festivals because they

Journal People Events Places

Vyta Beliajus, who probably knows more dances than anyone else in the country, conducted a workshop at Alverno College, Chicago. Vyta is the editor of "Viltis," the nation's foremost folklore periodical. Beliajus makes his home in Denver, Colorado.

Chicago actor **Tony Mockus** won out over some stiff competition to play a role opposite Elke Sommers in "Cactus Flower," which will be playing at the Drury Lane dinner theater, in February.

Col. Albert S. Rakas holds the position of Dean of Academic Studies for United States Army after having been in Judge Advocate General's School, Charlottesville, Va. In 1960, while he was serving in

SCHOLARSHIP FUND...

(cont. from page 5, col. 7)

Medical Research Liaison Officer in the Office of the U.S. Naval Attache in London, England.

Appointed Chief of the U.S. Delegation to the Harrogate (England) Health Congress in 1947, Dr. Bachulus filled the same post for the International Scientific Film Congress in Brussels, Belgium, in 1948, as well as in the Tri-Partite Conference on Bacteriological Warfare held in England in 1949.

His military decorations include the Order of the Crown of Italy, conferred on him by King Umberto in ceremonies aboard the U.S. Battleship Missouri in Naples in 1946. He is the holder of nine campaign medals awarded for service in World War I and II and the Korean War.

believe it would be unfair to comment on the talents of the performers. No reviews can be expected.

The Lithuanian community of the United States and Canada is already preparing for next year's Fourth of July week-end and the triennial Lithuanian Folk Dance Festival. Dance groups all over the country have begun their rehearsals. Now is the time to begin proclaiming: "Come to the Lithuanian Folk Dance Festival and bring an American friend."

P. Paul Gabris

he fostered in behalf of Lithuanian independence.

The Fourth Lithuanian Song Festival at the International Amphitheater in Chicago on July 4th was an unusual event for the Lithuanian communities of United States and Canada. Every three years, many parish choirs and other choral groups gather to form one large choir. Children's choirs from parish and Saturday schools also participate in this song festival. They prepare a special repertoire. After a few joint rehearsals at the scene on the day before the concert, they are ready. The choristers are dressed in native Lithuanian costumes. The songs are new and old. This year about nine thousand spectators gathered from all parts of the country to enjoy the singing of the two choirs. These certainly made an inspiring sight and their singing was thrilling. This year's special attraction was the rendition of a cantata entitled: "Lietuvos Sviesos Kelis" (Bright Path of Lithuania). The words were written by B. Brazdionis, the music by Br. Bradūnas, who conducted the choir's rendition. Prudencija Bickus and Jonas Vaznelis were the soloists. Each group of songs was directed by a different conductor. The festival was concluded with a banquet in the Grand Ballroom of the Conrad Hilton Hotel, where all the choir directors were honored for their work of preparing the choirs. All Lithuanian consuls in the United States and Canada were present for the festival and banquet. Next year's special event will be the Lithuanian Folk Dance Festival at the same theater and on the same week-end. Preparations for this event have been under way for two years.

Rev. Charles Meconis celebrated his First Solemn High Mass June 6th at St. Patrick parish church, Carlsbad, California. His uncle, the Most Rev. Charles Salata, D.D., bishop of Marquette, Mich., ordained his nephew and celebrated the first Mass with him. The ordinand's parents are members of St. Anastasia's parish in Carlsbad, but Fr. Meconis celebrated his first Mass in St. Pat's where he worked during his diaconate year.

Sister M. Clementa, member of the Congregation of Sisters of St. Casimir and a teacher at Maria High School, Chicago, received a Fulbright Scholarship to study German in Europe during the summer months.

John Pakel, Sr., president of the board of directors of the Chicago Savings and Loan Association, died June 6th after an accident while working about his home at Four Seasons, Ind. He founded the association and made it one of the best known on the south side of Chicago. He was very well liked because of his generosity to the Lithuanian community and church organizations. His son, John, Jr., died a few years ago. The latter's widow Philomena took over the presidency of the association.

Rev. John Scharnus, pastor of Trinity parish, Newark, N. J., was honored by Pope Paul VI with the title of Rt. Reverend Monsignor. The parish commemorated the event with a banquet in the parish hall on April 4th. Msgr. Scharnus was formerly pastor of St. Ann parish, Jersey City, N. J., and Our Lady of Sorrows parish, Kearny, N. J.

Rev. John (Jutkevičius) Jutt, pastor of St. Casimir parish, Worcester, Mass., president of the Lithuanian Roman Catholic Priests' League of America and honorary chairman of the Lithuanian Affairs Committee of the Knights of Lithuania, died suddenly on his arrival in London after a visit to Africa with his twin priest brothers Anthony and Julius. Fr. John was spiritual adviser for many projects and activities in the Lithuanian youth organization. One of his big projects for the Knights was the letter writing campaigns

Sister Joyce-Yolanda Biezis, a member of the Sisters of St. Francis, Pittsburgh, Pa., was given a federal grant to study earth sciences. She is the daughter of Dr. and Mrs. Steponas Biezis. Doctor Biezis was one of the first Lithuanians in Chicago to practice medicine.

Simas Kudirka, the Lithuanian sailor who was returned from a United States cutter to the Soviet fishing ship from which he had escaped, was sentenced to ten years of hard labor in Siberian concentration camps.

Religious Freedom great Soviet myth

(cont. from page 5)

firmation has been administered only once since 1961.

Even in the pulpit the priest is very restricted. He is forbidden to teach Christ and the truths of faith. This would counter government sponsored atheistic propaganda. The priest would be accused of conducting religious propaganda and would be punished. His preaching must be limited to moralizing on such evils as stealing, drinking, idleness.

Youth: Property of Communists

Communist authorities try in every way to shield youth from any religious influences. Children and young people under eighteen are forbidden to study religion or to participate in processions, sing in choirs. Priests who have allowed this have been removed from their pastorates or fined.

In schools children are indoctrinated in atheism and communism. They are taught that religious parents are backward and ignorant. Pupils are forced to fill out school questionnaires with such questions as: "Do the members of your family believe in religion? ... Do members of your family participate in religious services at home or in church? ... What

religious books do you read? Who advised you to read them? ... When was the last time you confessed to a priest?"

Religious Freedom — A Myth

In practice freedom of religion in the Soviet system is a myth. A youth accused of being a believer or of practicing religion finds college or university education barred to him in Lithuania. Government employees, teachers and students are watched and spied upon for signs of religious belief.

In one case a school principal was dismissed from his position because he allowed his mother to be buried with religious services.

The declaration of the Vilnius priests cites other examples. An accountant on a collective farm was denied a state pension in his old age because he used to play the organ in church on Sundays. A newly wed couple lost their previous grant of a piece of land on which to build a house because they had their marriage blessed in church.

Since 1945 Communist authorities have closed down 437 churches and chapels. They

have been converted into warehouses, museums of atheism and music halls. The remaining 600 churches are difficult to maintain. Very high taxes are imposed for the use of the churches and must be paid by the parishioners.

To Destroy The Church

Soviet efforts at physical destruction of the Church in Lithuania have so far failed. Although Communist tactics change, the basic anti-religious policy remains and reflects a Kruschev slogan: "Peaceful co-existence with the Church abroad, but relentless warfare against religion at home."

This is borne out by orders from Moscow in 1964 to intensify the campaign against religion with the avowed purpose of completely wiping out the Catholic Church in Lithuania by 1980. That campaign is continuing, relentlessly.

But nonetheless Lithuanians have not lost faith. They still look hopefully and with courage to the West for support in their struggle for national liberation and religious freedom.

Published by Knights of Lithuania; printed by Immaculata Press, Putnam, Connecticut — October, 1970

20 copies for 1 dol.; 500 for 10 dol.; 1,000 for 15 dol.

LRKSA 160 kuopa pasiruošia šauniam pokyliui

Chicago, Ill. Vasario karščiai netrukus prabėgs. Tad 160 kuopa, gyvuojanti Brighton parke jau planuoja rudens veiklą.

Metiniam kuopos susirinkime buvo nutarta surengti ką nors didesnio. Kuopos valdybai pavesta tuo reikalu rūpintis. Valdyba šių metų gegužio 19 d. Sereičikų bute atlaikė susirinkimą (Sereičikai dažnai užleidžia savo būta pasitarimam). Valdyba nutarė surengti vakarienę spalio 23 d., 7:30 vakaro, Balio Pakšto svetainėje, kampas California ir 39 gatvių. Turės bufetą; bus išleidimas dovanų ir trumpa meninė programa. Gros Balio Pakšto orkestras.

Valdybos nariai pasiskirstė darbais — vakaro garsinimui, bilietų paruošimui ir platiniimui, vakarienės ruošimui, bufeto ir dovanų išleidimo sutvarkymui, ir platiniimui, vakarie-

nės ir meninės programėles sudarymui. Įžanga į vakarienę ir visų kitų malonumų paruošimui bus tik 6 dol. asmeniui.

Kad būtų pakilėnė vakarė sveičių nuotaika, valdyba organizuos stalus po 10 asmenų. Bilietų bus galima užsisakyti ir gauti pas vyriausią bilietų tvarkytoją p. F. Sereičiką, 4525 So. Rockwell St., telefonas: YA 7-0619; ir pas kitus valdybos narius bei bilietų platintojus.

Smulkesniam programos apsvartymui kuopos valdybos nariai susirinks rugpjūčio mėnesį. Lietuviškoji visuomenė ir Susivienijimo nariai kviečiami dalyvauti vakarieneje ir pabendravauti su šios senos lietuviškos organizacijos nariais. Susivienijimas šiemet švenčia savo garbingą 85 gimtadienį.

Kuopos korespondentas

Mirė Albinas Gražiūnas

Woodhaven, N. Y. Liepos 6 d. mirė smūgio mirė visuomenininkas, žurnalistas Albinas Gražiūnas, 65 m. amžiaus. Palaidotas liepos 10 d. Brooklyno Apreiškimo parapijos bažnyčioje Cypress Hills kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1906 m. spalio 13, Mankūnų kaime, Miroslovo valsčiuje, Alytaus apskrityje. 1927 m. baigė Alytaus gimnaziją; Liet. Universitete studijavo lietuvių kalbą, literatūrą ir teisę. Lietuvių kalbą dėstė Prienu, Wursburgo ir Augsburguro gimnazijose, Vokietijoje. Gyva veikla reikšėsi Pavasarininkų sąjungoje, Ateitininkų federacijoje, Liet. Krikščionių Demokratų partijoje, Liet. Žurnalistų sąjungoje ir kitose organizacijose. Yra buvęs Pavasario, Ateities, Vyrų Žygių, Žemaičių Prieteliaus, Amerikos, Darbininko, Tėvynės Sargo redaktoriumi ir bendradarbeves eilei kitų laikraščių. Į JAV-tybes atvyko 1949 m.

Paliko žmoną, dukterį Dainą ir kitus artimuosius.

Adv. Novasaičio žygiai

Philadelphia. — Prezidentui Nixonui ir Philadelphijos miestui majorui James H. J. Tate oficialiai paskelbus Pavergtų Tautų Savaitę (liepos 18-24), valstybės gubernatorių Milton J. Shapp šiuo reikalu nedarė jokios akcijos. Energingas lietuvių veikėjas advokatas Ant. Novasaitis, Jr., parąšė gubernatoriui porą laišku ir išdėstė žmonių, ypatingai pavergtų tautų kilmės, sentimentų ir reikalavimus. Gubernatorių galu gale išleido proklamaciją paskelbiant liepos 18-24 Pavergtų Tautų Savaitę.

Beje, adv. Novasaitis yra respublikonų kandidatas Philadelphijos miesto tarybon. Jis yra kilęs iš Scrantų. Priklauso prie daugybės lietuvių ir amerikiečių patriotinių organizacijų. Jis yra Liet. Bendruomenės vicepirmininkas; Liet. Vyčių narys; 1970 m. prez. Nixon paskyrė jį National Center for Voluntary Action direktorių tarybon. Yra vedęs, 4 vaikų tėvas.

Geriausiu sėkmiu.

Metinis piknikas Elmhurste

Siemetinis Elmhursto piknikas originaliai buvo rengiamas liepos 11, vienok dėl lietingo oro buvo nukeltas į sekantį sekmadienį — liepos 18.

Liepos 18 pasitaikė tikrai auksinė diena, tad piknikas išvažiavimas visais atvilgiais buvo sėkmingas ir Sv. Marijos Vilos naudai bus gražaus pelno. Svečių matėsi iš Scrantų, iš visų Wyoming klonio ir kitų artimesnių ir tolimesnių kolonijų. Visi maloniai praleido laiką ir gražiai parėmė Vilos senelių prieglaudą. Svečių malonumui rengėjai turėjo skanių užkandžių ir gėrimų, taip pat pasirūpino muzika ir žaidimais.

Vilos dvasios vadas, ilgametis direktorius prelatas Jonas F. Baltusevičius, Jėzaus Nukryžiuotojo seserų viršininkė sesuo M. Consolata, C.J.C., Vilos administratorė ses. M. Incarnata, C.J.C., kapelionas kun. James F. Farry ir jų talkininkai nuoširdžiai dėkoja parapijų klebonams, darbininkams, publikai ir visiems kitiems prisidėjusiems prie pikniko pasiekimo.

Pagarba Darželio steigėjams

Cleveland, Ohio. Birželio 6-tą buvo mišios Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje, kurias atlaikė kun. klebonas Balys Ivanauskas. Mišios buvo intencija Kultūrinio Darželio organizatorių, kurie su dideliu pasišventimu įrengė tame darželyje tautos dainiaus poeto Maironio, dr. Basanavičiaus, Tautos himno autoriaus dr. Vinco Kudirkos paminklus.

Darželio įrengimui daug padarbo komiteto nariai: garbės pirmininkas kun. Vincentas Vilkutaitis, 10 metų pirmininkavęs komitetui adv. Petras Česnulis, antrasis pirmininkas Jonas Brazauskas, išdinininkas kun. Bernardas Bartis.

Mišias už darželio veikėjus užprašė komisijos narė Paulė Glugodienė.

Moteryų Sąjungos 26 kuopa dalyvavo bažnyčioje ir po pamaldų važiavo į kultūrinį darželį atlikti Maironio, Basanavičiaus ir Kudirkos paminklus. Sąjungiečių kuopos pirmininkė Vl. Sukienė sukalbėjo maldą didvyrių intencija.

Po to važiavom pas Paulę Glugodienę pietauti ir atlikti susirinkimą, kuriame atsivieškinta su įžymia sąjunglete Ona Vildiene. Čia pat Lietuvių Darželio raportą išdavė Julė Salasevičienė. Antrąją Darželio atstovė išrinkom Juozapiną Zaciubienę. Į ateinančią Moteryų Sąjungos seimą atstovėmis išrinkom Julė Salasevičienę ir Yda Jakubauskienę-Jakobs. P. Glugodienė irše dvi naujas neres — Ona Stankienė ir Ona Stankiūtė. Sąjungietės įvertindamos savo kai kurių narių didelius pasidavimus, pasiūlyė sėmum pakelti jas garbės narems. Apie tai bus daugiau.

P. Glugodienė.

MIRUSIEJI

- A. a. Uršulė Navickienė, 81 kp., Norwood, Mass., mirė birželio 8, palaidota birželio 8 Highland kapinėse.
- A. a. Petras Menčrinas, 93 kp., Easton, Pa., mirė liepos 5.
- A. a. Antanas Mykolaitis, 62 kp., Sheboygan, Wisc., mirė birželio 24, palaidotas birželio 28 š. Sv. Marijos bažnyčioje.
- A. a. Rėdė Raškaitė, 100 kp., New Britain, Conn., mirė birželio 30, palaidota liepos 2 St. Mary's kapinėse.
- A. a. Petronė Ambrozaitienė (Zupnė), 18 Waller avenue, Waterbury, Conn., mirė liepos 8, palaidota liepos 10 Calvary kapinėse.

Nauji leidiniai

"AIDAI", mėnesinis kultūros žurnalas. 1971 m. Nr. 6. Leidžia Tėvai pranciškonai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. Metinė prenumerata 10 dol., paskiro numerio kaina 1 dol.

"VYTIŠ", Lietuvos Vyčių organas. 1971 m. birželio ir liepos mėn. Nr. 6. Redaguoja Loreta Stukienė, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07002; administracijos adresas: 1625 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60 636.

"PRANESEJAS", Liet. Žurnalistų Sąjungos centro valdybos neperodinis leidinys. Nr. 6, 1971 m. liepos mėn., Detroit, Mich. Redaguoja Vyt. Alantas, administruoja Vladas Senelis.

LIETUVŲ DIENOS, mėnesinis lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. 1971 m. birželio mėn. nr. Vyr. red. Bernardas Brazdžionis; anglų k. red. A. Mikukas; leidėjas A. Skirius. Atskiras nr. — 85 c. numerata metams 8 dol. Adr. 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029.

Naujas lietuvis profesionalas

Dr. Denis G. Mažeika

8. m. gegužio mėn. 28 Denis G. Mažeika baigė Buffalo, N.Y., universitetą ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Interno praktika eina Clevelando miesto klinikoje.

Naujasis profesionalas gimė 1944 m. rugpj. mėn. 10, Pittsburgh, Pa. Šėnus inžinieriaus Antano ir Zuzanos Mažeikių gyven. 86. Otome Park, N. Y. Šėnėms eina savo tėvų pėdomis — iš pat jaunų dienų dalyvauja organizuotoje lietuvių jaunimo veikloje, ypač Lietuvos Vyčiųuo-

Studentams Buffalo universitete susipažino su vietine susipratusia lietuvių, Romo ir Aldono Masulionų dukteria Androne ir 1969 m. jėdė su-situokė.

Atlikęs interną praktiką, dr. D. G. specializavosi akių ligose. Pažymėtina, kad kone visa Mažeikių šeima — tėvas, moti-

Kviečia dalyvauti Spaudos-Radijo Dienoje

PLB valdyba ir inž. V. Adamkus su ponia, bendru susitarimu, kviečia dalyvauti Ketvirtosios Bendruomenės — Spaudos Radijo Dienoje, įvykstančioje 1971 m. rugsėjo 18-19 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Michigan.

Susitikimo tikslas, kaip ir ankstesnėse dienose — pabendraviti ir visiems mums rūpimais reikalais pasikalbėti. Bendroji ketvirtosios dienos pokalbio tema: "Išsiviečius lietuvių kultūrinis, visuomeninis ir politinis pasireiškimas." Ypatin-gas dėmesys bus kreipiamas į šio pasireiškimo suderinimą JV.

Salia bendro simpoziumo numatyti ir atskiri seminarai radijo ir spaudos darbuotojams. Jie, taupant laiką, vyks lygia-grečiai. Juose norima sudaryti progos specialistams išsikalbėti jiems rūpimais klausimais. Radijo ir Spaudos darbuotojai maloniai prašomi iš anksto pranešti ar tu seminarų pagedauja, ar žada juose dalyvauti ir kokie klausimai turėtų būti jų darbotvarkėje keliami.

Nuoširdžiai laukiame sugestijų bei konkrečių pasiūlymų ir dėl pagrindinės šio susitikimo temos.

Oficiali susitikimo pradžia — rugsėjo 18 d., 1 val. p.p., pabai-ga — rugsėjo 19 d. pavakare.

Prašome apie savo dalyvavimą pranešti iki 1971 rugsėjo 1 d. — duomenys reikalingi nakvynių ir maitinimo reikalams tvarkyti. Sugestijų dėl programos laukiam iki rugpjūčio 20 d. Už pastangas — iš anksto ačiū!

Visais Ketvirtosios Bendruomenės — Spaudos ir Radijo Dienos reikalais PLB valdybai pavedus, prašome rašyti jos vykd. vicepirmininkui, sekant-čiu adresu: 2370 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio 44118. Telef. 216-932-9944.

Dr. Ant. Butkus, PLB valdybos vykdomasis vicepirmininkas

MIRĖ U. SARKAUSKIENE

Brooklyn. — Šiuo pranešu, kad birželio 23, 1971, mirė 134 kuopos narė Ursulė Sarkauskienė. Palaidota birželio 26, 1971, iš Angelių Karalienės par. bažnyčios, Brooklyn, N.Y. Laukiamas pašalpagavio atsiliepi-mas.

St. K. Lukosevičius, Sr., 134 kp. sekretorius

Plokštelių gamyba Lietuvoje

Lietuvoje paskelbtomis žiniomis ("Lit. ir Menas", nr. 3) plokštelių gamyba bei plitimas krašte nėra paprastas. Tiesa, šiuo metu okup. Lietuvoje kasmet plokštelių išplinta apie 3 milijonus ir iš jų pusantro milijono su Lietuvos atlikėjų bei muzikos įrašais.

Pirmos ilgai grojančios plokštelės Lietuvoje pasirodė 1954 m., vėliau plokštelių gamyba pergyveno įvairius tarpnius, buvo ir daug nesėkmės metų. Nuo 1964 m. iki dabar buvę metai laikomi lietuviškos plokštelės "aukso amžiumi".

Tiesa, Vilniuje veikia plokštelių studija, bet jos uždavinys — tik parinkti kūrinį ir jį įrašyti į magnetofono juosta. Po to kūrtnys siunčiamas į Maskvą, pervežamas į matricą ir iš Maskvos siunčiamas į Rygos "Melodija" fabriką. Šis ga-lutinai pagamina ir pradeda plokštelės platinimą. Taigi, Vilniuje padarytas įrašas, prieš pasiekdamas parduotuvę Lietuvos sostinėje, atlieka apie 2500 kilometrų kelionę.

Dėl to ir plokštelių gamybos srity skundžiamasi netvarka, bloga organizacija, reklamos stoka ir pan.

Per pastaruosius penkerius metus Lietuvoje plokštelių iš-pirkta ar užsakyta daugiausia: su M. K. Čiurlionio muzika, "Lietuvos" ansamblio suvenerinė plokštelė, restauruoti Kipro Petrausko įrašai, V. Noreikos plokštelė, R. Sipario dainuojamas "Senasis jūrininkas", "Lietuvių liaudies dainų antologija", V. Mykolaičio-Putino sonetai, rašytojų balsai. Labai domimasi plokštelėmis su kaimo kapelių ir estradinių kolektyvų įgrojimais. (Elta)

LRKSA mirusieji nariai

- A. a. Marė Simonaitienė, 83 kp., gyv. 1535 Elizabeth str., Scranton, Pa., mirė gegužio 25, palaidota gegužio 28 Cathedral kapinėse.
- A. a. Viktoras Morkūnas, 29 kp., 4612 S. Homan ave., Chicago, Ill., mirė balandžio 23, palaidotas Balandžio 26 Sv. Kazimiero kapinėse.
- A. a. Jonas Palubeckas, 41 kp., gyv. 277 Plantation str., Worcester, Mass., mirė gegužio 23, palaidotas gegužio 26 Notre Dame kapinėse.
- A. a. Juozas A. Sankus, 179 kp., 100 Clearview Dr., Belleville, Ill., mirė gegužio 22, palaidotas gegužio 26 Mt. Carmel kapinėse.
- A. a. Ona Marcinkavičienė, 222 kp., 153 Spring Rd., Scotia, N. Y., mirė birželio 4.
- A. a. Marcelė Zavistanavičienė, 108 kp., 13-02 123 rd Str., College Point, N.Y., mirė bir-

Vliko pirmininkas apie Brazinskus

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, ką tik grįžęs iš Europos, liepos 6 d. Plačiai painformavo Vliko valdybą apie savo veiklą kelionėje, kuri truko apie tris savaites. Turkijoje pirmininkas buvo daugiau kaip savaitę, nes buvo reikalas išsami susipažinti su P. ir A. Brazinskų bylos padėtimi. Juo toliau, juo daugiau atsiranda dokumentų, kurie, manoma, turės reikšmės tolimesnei Brazinskų bylos eigai.

Ponui Valiūniui kelis kartus teko susitikti su Brazinskų advokatais ir pačiais Brazinskais. Išsiskinta, kad Pranui Brazinskui esant išstremtam Sibiru, sovietai nužudė jo tėvą Stasį Brazinską. Tai įvyko 1949 m. gruodžio 21 d. Baizonių kaime, Semetiškės vlc., Trakų apskr. Kartu su juo žuvo ir daugelį vietinių žmonių.

Romoje p. Valiūnas turėjo gana ilgus pasikalbėjimus su p. p. Lozoraičiais — vyresniuoju ir jaunesniuoju. Išsamiau buvo nagrinėta pasirošimas galimai Europos saugumo konferencijai. Sutarta konferencijai ruoš-tis bendrai. Dipl. Sefas S. Lozoraitis apsiėmė paruošti metmenis mūsų dokumentacijai. Be to, p. Valiūnas buvo sustojęs Madride ir Paryžiuje. (Elta)

želio 24, palaidota birželio 28 iš Maspetho Viešpaties Jėzaus Atsimainymo bažnyčios Calvary kapinėse.

A. a. Elzbieta Taraška, 119 kuopa, 11 Lovering Str., Manchester, N. H., mirė gegužio 28, palaidota birželio 1 St. Joseph kapinėse, Bedford, N. H.

A. a. Agota Sutkaitytė, 158 kp., 2105 Brownsline Rd., Pittsburgh, Pa., mirė birželio 28, palaidota liepos 2 Sv. Kazimiero parapijos kapinėse.

A. a. Ona Vildienė, 142 kp., 1256 Addison Rd., Cleveland, Ohio, mirė gegužio 21, palaidota gegužio 24 Kalvary kapinėse.

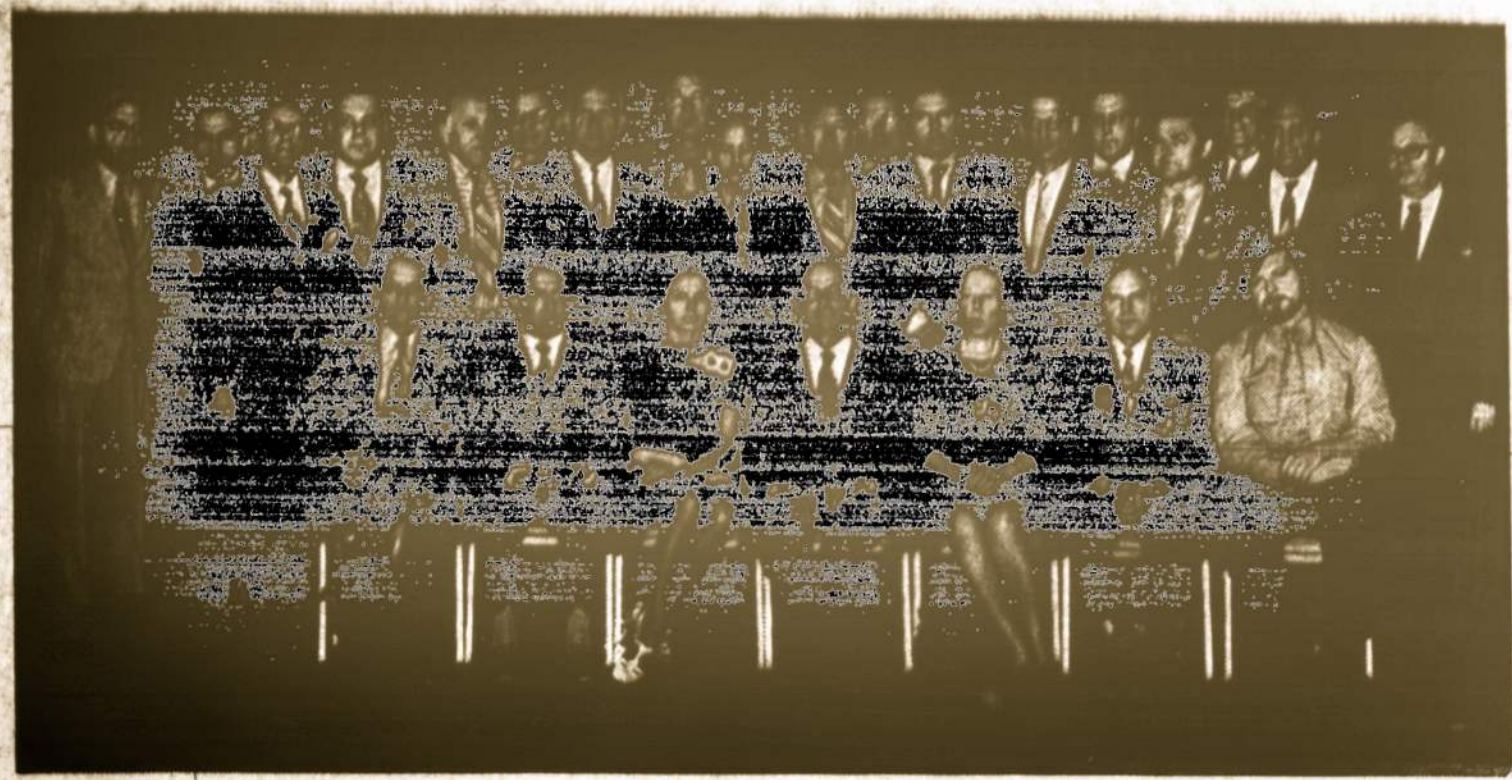
A. a. Antanas Zigas, 221 kp., 1240 5th Str., La Salle, Ill., mirė liepos 8, palaidotas liepos 12 Sv. Onos kapinėse, Spring Valley, Ill.

A. a. Marijona Šimkienė, 15 kp., 10528 Kolmar ave., Oak Lawn, Ill., mirė birželio 25, palaidota birželio 28 Sv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

A. a. Julius Sauris, 21 kp., 281 Thatcher Str., Brockton, Mass., mirė liepos 15.

A. a. Ieva Matulevičienė, 109 kp., 31 Rhodes Str., New Britain, Conn., mirė liepos 13, palaidota liepos 15 St. Mary's kapinėse.

A. a. Ronald A. Bogacz, 222 kp., Lowell avenue, Haverhill, Mass., mirė birželio 30, palaidotas liepos 3 St. Patrick's kapinėse.

Lietuvių Bendruomenės konferencija, kurią sukvietė P. Liet. Bendruomenės (PLB) valdyba gegužės 22-23 Philadelphijoje. Šalia PLB vadovybės dalyvavo JAV LB Taryba, 11-jo Jaunimo Kongreso komiteto nariai bei darbuotojai. Nuotraukoje — konferencijos dalyviai, i eilėje sėdi: dr. Henrikas Brazaitis, Vytautas Volertas, Milda Lenkauskienė, Stasys Barzdukas, Snieguolė Jurskytė, dr. Silvestras Cepas, Romas Sakadotakis; stovi dr. A. Butkus, J. Gaila, K. Mikšas, A. Gečys, B. Sakalauskas, B. Raugas, dr. Alg. Nasvytis, J. R. Simanavičius, A. Vaškevičius, dr. E. Lenkauskas, Motiejus Vališny, dr. V. Klemas, A. Gureckas, A. Sabalis, dr. A. Razma, J. Nuotr. K. Čikoto

"VYTAUTAS THE GREAT"

Kan J. B. Končėius angliškai parašytas istorinis veikalas apie Lietuvos didingą ir garbingą praėitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Tinka čia gimusiems lietuviams ir kitataučiams. 202 pusl.

KAINA: kietais viršeliais \$3.00; minkštais — \$2.00

Užsisakant adresuokite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Juratė Kazickaitė lankėsi Wyoming klonyje

Wyoming slėnio lietuviai pagerbė besilankančią Jūrą Kazickaitę. Sėdi iš k.: p. Dovydnienė, M. Zujus, P. Zujienė, N. Bajorienė, J. Kazickaitė, F. Kaslienė, dr. B. Kaslas, Mrs. F. Yuscavage. Stovi iš k.: prof. V. Romanas, P. Warnagiris, p. Warnagiriėnė, F. Yuscavage, L. Dovydnėnas.

8 m. birželio 17-19 d.d. Wilkes Barre, Pa., įvyko Pennsylvania Associated Press redaktorių konferencija. Posėdžiai ir pramogos vyko Sterling viešbučio patalpose.

Iš anksto numatyti kalbėtojai dėstė žinių perteikimą moderniausiomis priemonėmis ir daroma progresas; kiti, kaip Penna. valstybės auditor general Robert Casey gynė spaudos laisvę nuo varžymų; JAV senatorius Richard Schweiker kritiko pasenusią politiką, nes daugelis problemų vargina visuomenę dėl to, kad vyriausybė stengiasi nūdienos problemas išspręsti 1940 metų metodais.

Šeštadienį, birželio 19, pietų laiku kalbėjo Associated Press štabo narė Juratė Kazickaitė. Jos tema buvo "What's News to the Kids" — kokios žinios jauniems. Kalbėtoja gyvai palietė šių dienų jaunimo problemas, nuotaikas, jaunų žmonių pažūras lytiniais, vedybų, narkotikų klausimais, nepasitikėjimą dabartine tvarka.

Sia proga ne pro šalį paminėti, kad Juratė yra dukterė visuomenininko ekonomisto Juozo ir Aleksandro (Kalvėnaitis) Kazickų. Gimusi 1943 vasario 18 d. Vilniuje. Vienu metų amžiaus išvežta į vakarus. Kelionėje šeima pergyveno daug pavojų ir vargo. 1947 m. vasario 18 šeima atvyko į JAV-tybes. Apie porą metų tėvas Juozas Kazickas darbovosi kaip Katalikų Susivienijimo generalinis organizatorius ir įrašė apščiui naujų narių.

Juratė užbaigė aukštesniąją mokyklą ir kolegiją pasirinko išspūdių pilną Associated Press bendradarbių karjerą. Atlankė daugybę šalių. Vietname buvo sunkokai sužeista raudonųjų partizanų pavartotos granatos. Puikiai vartoja lietuvių ir anglų kalbas. Visur prisistato lietuvaite ir visur skelbia lietuvių ir Lietuvos vardą.

Vaišės pas p.p. Kasius
Susilaukus tokios nepaprastos viešnios, Wilkes kolegijos

Dr. A. J. Valibus perrinktas

West Side Area Vocational Technical School vadovybė liepos 27 įvykusiam susirinkime vėl patvirtino dr. Albertą J. Valibų šios mokyklos daktaru kvotėju.

Tą vietą jis užima nuo pat šios mokyklos pradžios. Komiteto pirmininkas Edward Fataicher ta proga aukštai įvertino dr. Valibus rūpestingą priežiūrą auklėtinųjų sveikatos.

Dr. Valibus Amerikos Legijono 12-jo distrikto kraujo rinkimo komisijos pirmininkas. Jis taip pat yra A. Legijono Keystone Boys valstybės štabo narys. Šiam štabui vadovauja kitas lietuvis dr. J. P. Gavenonis, buvęs Penna. valstybės Am. Legijono komandierius kilęs iš Plymouth, Pa.

Kaip žinoma, dr. Valibus yra ilgametis mūsų Susivienijimo daktaras kvotėjas.

Donarovičių Šeima Floridoje

Liepos 27 išvyko į Floridą trijų savičių atostogoms LRKSA išdininkė, Scrantų 30 kuopos sekretorė Leokadija Donarovich-Zemaitytė, vyras Frank, dukrelė Mary Elizabeth ir sūnus David. Visa Donarovičių šeima, gyv. 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa., yra Kat. Susivienijimo nariai. Dukterė Mary Elizabeth yra gabi muzikė, ji reikalui esant atlieka vargonininkės pareigas vietinėje kat. bažnyčioje. Donarovičių šeimai linkime linksmų atostogų.

Navikų "palivarke" atsilankus

Antanas ir Marijona Navikai, gyv. R. D. I., Dallas, Pa., turi gražų ūkį (farmę) ir gyvenamą namą. Kai tik ateina žemuogių ir įvairių vaisių sezonas, Navikų bičiuliai ir pažįstami vyksta į jų ūkį viliojami uogų ir vaisių. Antanas Navikas apie 30 metų buvo "Garso" spaustuves intertypo operatorium — rinkėju, o Marijona Navikienė yra ilgametė LRKSA 14 kuopos sekretorė. Su Navikais kartu gyvena jos sesuo Ona Urbonienė, kurią per daugelį metų kankino ir tebekankina sunki liga.

V. C. Matikevičius Prothonotaro padėjėjas

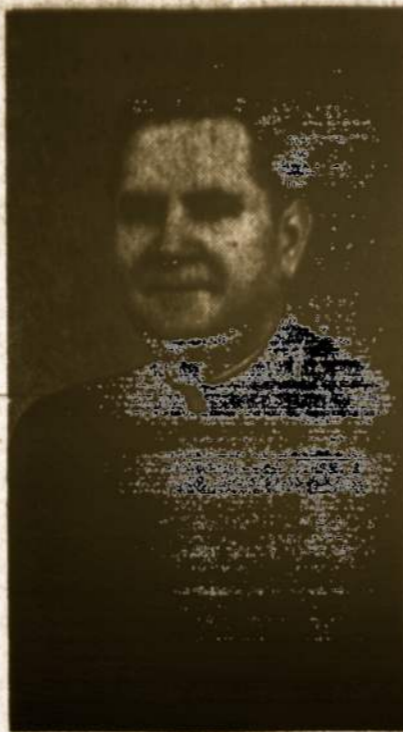
Luzerne apskrities prothonotaras Bernard J. Podcasy, liepos 6 paskelbė, kad ilgametis ofiso tarnautojas Vincas C. Matikevičius paskirtas jo padėjėju — deputy prothonotary.

V. C. Matikevičius, gyv. 1215 Lincoln Ave., Nanticoke, yra ilgametis LRKSA narys. Jis savo 114 kuopą yra atstovavęs daugely nacionalių seimų. Jis yra buvęs Susiv. Jaunimo, kontrolės ir Statutų komisijų narys, Susiv. 5-toj apskrity yra buvęs išdo globėju ir sekretorium. Kelis metus yra dirbęs Susiv. centro įstaigoje.

Jis taipgi yra veiklus Amerikos Legijono, Nanticoke poste ir ejęs viršininkų pareigas; ilgametis Nanticoke distrikto mokyklų direktorius ir išdininkas. Jis kartu su broliais Petru ir Kaziu veda laidojimo įstaigą — Funeral Home, 235 Mosier, Hanover.

V. C. Matikevičius linkime geriausių sėkmių naujose pareigose.

Scrantų Šv. Juozapo parapija minėjo deimantinę sukaktį

Kun. Mykolas Ozalas, Šv. Juozapo lietuvų parapijos klebonas

Kun. Juozapas J. Akulionis, Šv. Juozapo lietuvų parapijos vikaras.

Sekmadienį, birželio 13, Scrantų Šv. Juozapo parapija turėjo dideles iškilmes-minėję deimantinę (75) metų parapijos sukaktį.

4 val. po pietų Šv. Juozapo bažnyčioje įvyko iškilmingos padėkos pamaldos. Koncelebracinių mišių vadovu buvo pats diecezijos vyskupas J. Carroll McCormick; asistentais buvo iš šios parapijos kilę kunigai, būtent, kun. Vyto F. Zemaitis, kun. J. J. Galinis, kun. Leonardas Meckwood ir kun. Gabrielius Baltrušaitis, O.F.M. Ceremonijų vedėju buvo prel. James C. Timlin; sukaktčiai pritaikintą pamokslą pasakė vyskupijos kancleris prel. Joseph A. Madden.

Po pamaldų Sheraton Inn patalpose įvyko iškilmingas sukaštutinis banketas, kurio programoje dalyvavo vyskupas McCormick — sukalbėjęs invokaciją ir benedikciją. Programos vedėju būvė kun. J. J. Akulionis. Principiniais kalbėtojais buvo prel. Juozas V. Miliauskas, buvęs ilgametis parapijos klebonas, kongresmonas Joseph McDade ir kiti. Programos ruošė rūpinosi vietos vargonininkas muz. Alfonsas Bulevičius ir žmona, Mrs. Monika Musket, Gertruda Remeika, Wm. Whitt, Jonas Stirna ir kiti.

Parapijos istorija
1892 metais šiaurinėj Scrantų dalyje jau buvo įsikurusi šimtai lietuviškų seimų. Tais metais prasidėjo judėjimas įsteigti savo parapiją, kurios bažnyčioje galėtų Dievą garbinti sava lietuviška kalba. 1894 metais tuolaikinis vyskupas O' Hara paskyrė lietuvių parapijai pirmąjį kleboną kun. A. Piežą.

Antruoju klebonu buvo paskirtas kun. Mykolas Sedvydis, buvęs Pittstono Šv. Kazimiero parapijos klebonas.

1897 metais klebonu buvo paskirtas įžymus lietuvių visuomenininkas, laikraštininkas, publicistas kun. Antanas Kulpas. Jis yra buvęs įžymus Katalikų Susivienijimo veikėjas, vienas iš Lietuvos Vyčių organizacijos ir Kunigų Vienybės steigėjų, pirmasis savaitraščio "Draugo" redaktorius.

1907 metais Scrantų Šv. Juozapo parapijos klebono vietą užėmė kun. Jonas Kuras. 30 metų klebonaudamas šioje parapijoje, kun. Kuras daug pasidaravo parapijos naudai ir įsteigė parapijinę mokyklą, kurią po šiai dienai veda seserys Kazimierietės.

1937 metais balandžio mėn. klebonu buvo paskirtas prel. Juozas V. Miliauskas, kuriam vadovaujant žymiai atnaujinta bažnyčia, pastatyta nauja klebonija, praplėsta parapijos nuosavybė, įrengta aikštė automobiliams ir parapijos jaunimui rekreacijos centras. Sulaukus 50 metų kunigystės sukakties Vyskupas paskyrė prel. Miliauską klebonu emeritu.

1969 metais klebono vietą užėmė kun. Mykolas C. Ozalas, kurs į du metus jau sūspėjo peršaisyti ir sumodernizuoti parapijos mokyklos patalpas ir įvesti kitus pagerinimus. Asistentu yra kun. Juozas J. Akulionis, kurs uoliai talkininkauja klebonui parapijos reikaluose. Be sūminėtų kunigų, iš šios parapijos yra kilę kun. Geraldas Vaikšnoras, kurs dabar kunigauja Greensburg vyskupijoje. Si parapija yra davusi 31 seselė vienuolė, iš kurių dvylika priklauso Jėzuso Nukryžiuotojo vien., 17 Kazimieriečių, viena pasionistė ir viena Good Shepherd ordino vienuolė; broliai pranciškonai, būtent, brolis Jurgis (Petkevičius), O. F.M., ilgametis "Darbininko"

Šv. Juozapo Scrantono bažnyčia iš lauko

Mielas Tautieti, drauskis LRK Susivienijime

LRKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudros organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi modernius apdraudros planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid Up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokėjimus. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos—sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių R. K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. R.K. Susivienijime

Vardas, pavardė
Adresas
..... (Zip Code).....

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoj gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniai atlankęs suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonkėite atsakyti: (taip arba ne).

Jeigu panorėsit įsirašyti centrinėn kuopon, tada ir narystės mokesčius siųsit tiesiog į centrą. Malonkėit atsakyti: (taip, arba ne).

spaustuvės darbininkas ir brolis Kazimieras (Gulbinas), O. F.M., užima kitas pareigas.

Tautinėje ir kultūrinėje veikloje Scrantų Šv. Juozapo parapija, vadovaujama įžymių patriotų ir visuomenininkų, visais laikais stovėjo pirmieilėse lietuvių parapijų eilėse. Sukakties proga Šv. Juozapo parapijos vadovams kun. M.C. Ožalui, asistentui kun. J.J. Akulioniui ir visiems parapijiečiams linkime geriausių sėkmių išlaikyti parapiją atseiktą aukštųjų kuoligiausių metų.

nio karo veteranas. Paliko seseris LRKSA 6 kp. narę Oną ir registruotą slaugę Marijoną.

A. a. Agnieška Kvederienė, gyv. 35 S. Regent Str., Hanover Township, mirė liepos 16 Leader Nursing Home, Kingston. Pašarvota buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje, Wilkes Barre. Palaidota liepos 19 iš W. Barre Svč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Lietuvoje. Jos vyras Aleksandras mirė š.m. gegužio 8. Paliko dukterį daktarę Jean De Vine, jos vyras ir du anūkus.

A. a. Adelė Kirkutyte, gyv. 64 Anthracite Str., Wilkes Barre, Pa., mirė liepos 22 Saranac general ligoninėj, Saranac Lake, N. Y., pašarvota buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje, Wilkes Barre, palaidota liepos 26 iš Svč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Wilkes Barre. Paliko motiną Uršulę Kirkutiene — ilgametę LRKSA narę; brolius Andrių, Kazį ir Praną; seseris Mrs. W. Davis ir Mrs. J. Mačonis.

— Miners Mills Šv. Pranciškaus parap. bazaras įvyko liepos 8, 9 ir 10. Rengimo komiteto garbės pirmininku buvo klebonas kun. J. M. Truskauskas, kurs yra dėkingas komiteto nariams ir visiems rėmėjams. Bazaras visais atžvilgiais buvo sėkmingas.

— LRKSA 17 kuopos ir Wilkes Barre Svč. Trejybės parapijos narys Kazys Liškauskas (Charles Liscosky) pakeltas vietinio Knights of Columbus skyriaus Grand Knight laipsnin. Sveikiname.

— Wilkes Barre, Svč. Trejybės parapijos altoriaus tarnautojai turėjo metinę išvyką liepos 8; palaidotas liepos 11 iš Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Antrojo pasaulio

MIRUSIEJI

A. a. Matas J. Kvietkus, ilgametis LRKSA 17 kp., narys, pirmiau gyvenęs 503 S. Grant str., Wilkes Barre, mirė liepos 7 Blessed John Neuman Nursing Home, Philadelphia. Pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoj, Wilkes Barre; palaidotas liepos 10 iš Svč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis iš Lietuvos atvyko jaunuose metais. Daug metų vertėsi siuvėjo amatu ir buvo veiklus Susiv. kuopoje ir kitose draugijose iki pašlijio jo sveikata.

A. a. Aleksandras Zimnickis, gyv. 174 Main Str., Luzerne, Pa mirė birželio 28; palaidotas liepos 1 iš Sv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionis iš Lietuvos atvyko 1905 m. ir įsikūrė Luzernėje. Čia jis operavo Ale. Cafe. Pirmojo pasaulinio karo laiku buvo sužeistas ir buvo apdovanotas Purple Heart ordinu. Priklausė prie veteranų organizacijų. Paliko žmoną, 3 dukteris, 2 sūnus, 17 proanūkų, 4 pro-proanūkus ir 3 seseris.

A. a. Juozas A. Grigas, gyv. 56 Elm str., Plymouth, mirė liepos 8; palaidotas liepos 11 iš Lyndwoodo Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Antrojo pasaulio

"GARSO" KNYGYNŲ KATALOGAS

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknyga, kurioje teipa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemaziau 10 egzempliorių — 10c.

IVAIRAUS TURINIO

KOVOSE DEL LIETUVOS (11-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštikio. 698 pusl. Kaina bepristatymo 50c. "MOKSLAS IR RELIGIJA". Dr. Juozas Franko 124 pusl. \$2.00 NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Škvirocas (minkš. virš.) \$1.50 DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS. II dalis, Giovanni Guarechi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias" 1956 m. 224 pusl. \$2.00 ŠMULKIOJI TAUTOSAKA—patariės, priešodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina \$2.50

Užsiskant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

MALDAKNYGĖ—
**DIDYSIS
RAMYBES ŠALTINIS**
PREL. PR. JURO
Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai 640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokioms progoms.

Užsiskant kreipkitės:

GARSAS
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Street)
Wilkes-Barre, Pa. 18703